

تحلیل مدل بیز سلسله مراتبی چند جمله‌ای سه مرحله‌ای^۱

بالگوبین ناندرام^۲

مترجم: امید حمیدی^۳

چکیده

مسئله‌ی ادغام داده‌ها از چند جامعه‌ی چند جمله‌ای با استفاده از مدل بیز سلسله مراتبی سه مرحله‌ای را در نظر بگیرید. روش‌های شناخته‌شده‌ای برای ادغام داده‌های چند جامعه‌ی دو جمله‌ای وجود دارد و در صورت نبود روش مبتنی بر نمونه‌گیری، معمولاً پارامترها معلوم فرض می‌شوند یا حتی بدتر از آن تقریب‌هایی بدون در نظر گرفتن عدم حتمیت در مورد درستی آن‌ها لحاظ می‌شود. در این جا با استفاده از یک پیشین دیریکله برای مدل‌بندی احتمال‌های سلول‌ها، یک تحلیل بیز سلسله مراتبی کامل برای جوامع چند جمله‌ای بدون هیچ تقریب جبری و بدون ثابت و معلوم فرض کردن ابر پارامترها ارائه می‌شود. این روش نیاز به

^۱ این مقاله در نشریه‌ی آمار، رایانه، ماتستگر شماره‌ی ۶۱- ۱۹۹۸ منتشر شده است.

^۲ Balgobin Nandram

^۳ دانشجوی کارشناسی ارشد آمار اقتصادی و اجتماعی دانشگاه شهید بهشتی

گزیده مطالب آماری - ۶۳ ————— تحلیل مدل بیز سلسله مراتبی چند جمله‌ای سه مرحله‌ای

محاسبه‌های پیچیده‌ای دارد که با استفاده از الگوریتم متروپلیس هستینگس انجام می‌شود. برای نشان دادن مزیت‌های محاسبات، سه کاربرد شرح داده می‌شود. کاربرد نخست یک مطالعه‌ی شبیه‌سازی بر اساس استنباط بیز پیشگو است. همچنین برای مدل بیز کامل در مطالعه‌ی شبیه‌سازی نشان می‌دهیم که روش ما بهتر از یک روش جایگزین با استفاده از چگالی پیشنهادی متفاوت است. با انتخاب بهترین جامعه‌ی چند جمله‌ای از کاربرد دوم برای مقایسه‌ی مدل‌های لوژستیک خطی و لوژستیک غیرخطی استفاده می‌کنیم. در کاربردهای اول و دوم نشان می‌دهیم که زمانی که ابر پارامترها معلوم فرض می‌شوند در مورد تغییرپذیری، کم برآوردی ناخالص وجود دارد. در کاربرد سوم تقریب لاپلاس و نمونه‌گیر گیبس با الگوریتم متروپلیس هستینگس مقایسه می‌شوند. روش ما حتی برای جداول با پراکندگی بسیار زیاد به خوبی عمل می‌کند.

واژه‌های کلیدی: استنباط بیز پیشگو؛ پیشین دیریکله؛ ابر پارامتر؛ مدل لوژستیک؛ الگوریتم متروپلیس - هستینگس؛ جداول پراکنده.

مقدمه

مسئله‌ای که به وفور در اپیدمیولوژی، تعلیم و تربیت و علوم اجتماعی رخ می‌دهد برآورد نسبت‌های دو جمله‌ای در گروه‌های مختلف است که حالت ویژه‌ای از مسئله‌ی عمومی برآورد نسبت‌های چند جمله‌ای است. چندین روش برای تحلیل نسبت‌های دو جمله‌ای پیشنهاد شده است، اما در مورد مسئله‌ی چند جمله‌ای چندان بحث نشده است. مشکل اصلی در این باره این است که کاربرد ابر پارامترهای مدل چند جمله‌ای - دیریکله برای یک تحلیل بیز کامل، دشوار است. بنابراین بیزین‌ها به طور معمول ابر پارامترها را معلوم فرض می‌کنند. مشکل دیگر پراکندگی است که در مورد داده‌های چند جمله‌ای با تعداد سلول‌های زیاد به وجود می‌آید. بنابراین هدف توسعه‌ی تحلیل بیز کامل مدل چند جمله‌ای - دیریکله بدون در نظر گرفتن معلوم بودن پارامترها است.

سابقه‌ی گسترده‌ای در مورد روش بیز برای تحلیل داده‌های رسته‌ای وجود دارد. یک بررسی منتخب در مورد این سابقه برای تحلیل بیز داده‌های رسته‌ای توسط لئونارد

تحلیل مدل بیز سلسله مراتبی چند جمله‌ای سه مرحله‌ای _____ گزیده مطالب آماری - ۶۳

و هسو^۱ (۱۹۹۴) توضیح داده شده است. به ویژه برآورد بیز برای چند توزیع دو جمله‌ای (لئونارد، ۱۹۷۲) که به چند جمله‌ای (لئونارد، ۱۹۷۷) تعمیم داده شده، بیان شده است.

بخش بیش‌تر روش بیزی در مورد تحلیل جدول پیش‌آیندی باید به مدل‌های خطی سلسله مراتبی بیزی (لیندلی و اسمیت^۲، ۱۹۷۲) با مراحل و پیشین‌های نرمال گوناگون منتسب شود. برای نمونه لئونارد (۱۹۷۲) از تبدیل لوجیت روی احتمال‌های دو جمله‌ای استفاده کرد و نوویک^۳ و همکاران (۱۹۷۳) تبدیل آرک سینوس را روی داده‌ها و احتمال‌های دو جمله‌ای برای در نظرگرفتن یک فرمول‌بندی بیز سلسله مراتبی مشابه مورد استفاده قرار دادند. متأسفانه درستی این تقریب‌ها نامطمئن است و به طور معمول در چارچوب روش مبتنی بر نمونه‌گیری، حتی مدل‌های پیچیده‌تر قابل بررسی است.

آلبرت و گوپتا^۴ (۱۹۸۳) بدون هیچ تقریبی، تشابه در یک مجموعه داده‌ی دو جمله‌ای را با استفاده از پیشین بتای مزدوج که در آن مجموع پارامترهای بتا با همبستگی مرتبط است وارد کردند. هر چند، آن‌ها فرض کردند که مجموع پارامترهای بتا معلوم است. به آلبرت و گوپتا (۱۹۸۵) که فرض مشابهی را بیان کردند مراجعه کنید. ناندرام و سدرانسک^۵ (۱۹۹۳) با استفاده از توزیع‌های بتا به عنوان پیشین کار آلبرت و گوپتا را به داده‌های رسته‌ای تعمیم دادند. دوباره آن‌ها فرض کردند که مجموع پارامترهای بتا معلوم است. حال فرض معلوم بودن مجموع پارامترهای بتا را می‌توان حذف کرد.

Leonard and Hsu^۱

Lindley and Smith^۲

Novick^۳

Albert and Gupta^۴

Sedransk^۵

در همه‌ی کارهای بحث شده در مورد سابقه‌های مربوط به چند توزیع دو جمله‌ای (یا کلی‌تر چندین توزیع چند جمله‌ای) بجز در مورد وجود متغیرهای کمکی (که در آن رگرسیون لجستیک استفاده می‌شود) از فرض تعویض‌پذیری پارامترهای مرحله‌ی اول به شکلی (لجستیک در برابر بتا) استفاده می‌شود. برای نمونه ونگ و ماسون^۱ (۱۹۸۵) را ببینید. ما فرض تعویض‌پذیری را ادامه می‌دهیم زیرا در کنترل تغییرات برون‌زا سودمند است. به طور کلی مسئله‌ی اصلی با راهبرد سلسله مراتبی در روش‌های بیزی این است که ابر پارامترها را چگونه مشخص کنیم. برای نمونه، لئونارد (۱۹۷۷) در مدل چند جمله‌ای - دیریکله، دو تقریب مهم را به منظور ترکیب کردن عدم حتمیت ابر پارامترها انجام داد. یکی از این تقریب‌ها روی تابع درست‌نمایی و دیگری روی توزیع پسین اجرا شد. اگر از این تقریب‌ها استفاده نشود بدون شک تحلیل‌ها و بررسی‌ها پیچیده‌تر خواهد شد. شایان توجه است که کاس و استفی^۲ (۱۹۸۹) تقریب لاپلاس و جرج^۳ و همکاران (۱۹۹۴) نمونه‌گیری گیبس را برای مدل دو جمله‌ای - بتا به کار بردند. زمانی که عدم حتمیت در مورد ابر پارامترها به مدل اضافه می‌شود تحلیل مدل چند جمله‌ای - دیریکله مشکل می‌شود.

برای حل این مسئله نشان می‌دهیم که محاسبه‌های دقیق چگونه انجام می‌شود و مدل را در سه مورد مهم به چه شیوه‌ای به کار می‌بریم. با به کارگیری یک روش مبتنی بر نمونه‌گیری از تقریب‌های لئونارد (۱۹۷۷) اجتناب می‌شود. با استفاده از الگوریتم متروپولیس - هستینگس (چیب و گرینبرگ^۴، ۱۹۹۵) یک برآورد از توزیع پسین مرتبط به دست می‌آید. متأسفانه حتی در داخل چارچوب مبتنی بر نمونه‌گیری نیز موانعی برای به دست آوردن توزیع پسین وجود دارد. البته این محاسبات مسئله‌ی مدل دو جمله‌ای - بتای سلسله مراتبی را حل می‌کنند. با استفاده از الگوریتم متروپولیس -

^۱ Wong and Mason

^۲ Kass and Steffey

^۳ George

^۴ Chib and Greenberg

تحلیل مدل بیز سلسله مراتبی چند جمله‌ای سه مرحله‌ای ———— گزیده مطالب آماری - ۶۳

هستینگس محاسبات لئونارد را برای به دست آوردن برآوردهای توزیع پسین بهبود می‌بخشیم. افزون بر این، به این ترتیب یک جواب بیز کامل برای مدل چند جمله‌ای سلسله مراتبی سه مرحله‌ای به دست می‌آید.

ادامه‌ی مقاله به شرح زیر تنظیم شده است. در بخش (۲) روش کار را شرح می‌دهیم. به ویژه مدل چند جمله‌ای بیز سلسله مراتبی سه مرحله‌ای شرح داده می‌شود و الگوریتم متروپلیس - هستینگس برای تحلیل مدل سلسله مراتبی سه مرحله‌ای ساخته می‌شود. مسائل آماری اصلی، به دست آوردن دو چگالی است که به عنوان چگالی‌های مؤند به کار می‌روند که این امر با تقریب دو توزیع پسین شرطی با استفاده از چگالی‌هایی که به سادگی از آن‌ها نمونه می‌گیریم انجام می‌شود.

روش کار

در این بخش مدل دو مرحله‌ای استاندارد که برای تحلیل داده‌های رسته‌ای به کار می‌رود در مورد سه مرحله که در برآورد ابر پارامترهای آن قطعیت وجود ندارد، تعمیم داده می‌شود.

- مدل‌سازی

فرض کنید n_{ij} شمارش سلول‌ها، p_{ij} احتمال‌های مربوط به سلول‌ها که $i = 1, \dots, I$ و $n_i = (n_{i1}, \dots, n_{iJ})'$ و $\sum_{j=1}^J p_{ij} \cdot p_i = (p_{i1}, \dots, p_{iJ})'$ ، $n_i = \sum_{j=1}^J n_{ij}$ ، $j = 1, \dots, J$ باشند. همچنین فرض کنید:

$$n_i | p_i \sim_{ind} \text{Multinomial}(n_i, p_i), \quad i = 1, 2, \dots, I \quad (1)$$

$$f(n_i | p_i) = n_i! \prod_{j=1}^J \left\{ \frac{p_{ij}^{n_{ij}}}{n_{ij}!} \right\}, \quad 0 < n_{ij} < n_i, \quad j = 1, 2, \dots, J \quad \text{که در آن:}$$

در مرحله‌ی دوم حالت زیر را در نظر می‌گیریم:

$$p_i | \mu, \tau \sim_{iid} \text{Dirichlet}(\mu\tau), \quad i = 1, 2, \dots, I \quad (2)$$

که در آن:

$$\pi(p_i | \mu, \tau) = \frac{\prod_{j=1}^J p_{ij}^{\mu_j \tau - 1}}{D(\mu\tau)} \quad 0 < p_{ij} < 1, \quad \sum_{j=1}^J p_{ij} = 1, \quad \mu = (\mu_1, \mu_2, \dots, \mu_J)'$$

در حالی که $D(\mu\tau) = \left\{ \prod_{j=1}^J \Gamma(\mu_j \tau) \right\} / \Gamma(\tau)$ و $0 < \mu_j < 1$ و $\sum_{j=1}^J \mu_j = 1$ است. دوباره پارامتری کردن توزیع دیریکله در (۲) سودمند است زیرا همبستگی بین μ و τ را هنگامی که برآورد می‌شوند، از بین می‌برد. همچنین مدل مشخص شده با (۱) و (۲) را می‌توان در مورد بسیاری از مسائل داده‌های رشته‌ای به کار برد. برای اطمینان از یک تحلیل بیز کامل در مرحله‌ی سوم فرض می‌کنیم که:

$$\mu \sim \text{Dirichlet}(\mu^{(0)} \tau^{(0)}), \quad 0 < \mu_j < 1, \quad \sum_{j=1}^J \mu_j = 1, \quad (3)$$

$$\mu^{(0)} = (\mu_1^{(0)}, \mu_2^{(0)}, \dots, \mu_J^{(0)})'$$

و

$$\tau \sim \Gamma(\eta^{(0)}, \nu^{(0)}), \quad \tau > 0 \quad (4)$$

که در آن $\mu^{(0)}, \tau^{(0)}, \eta^{(0)}$ و $\nu^{(0)}$ باید مشخص شوند. در رابطه‌ی (۴) فرض می‌شود:

$$\pi(\tau) = (v^{(0)})^{\eta^{(0)}} \tau^{\eta^{(0)}-1} e^{-v^{(0)}\tau} / \Gamma(\eta^{(0)}), \quad \tau > 0$$

بنابراین این (۱) - (۴) یک مدل بیز سلسله مراتبی سه مرحله‌ای را برای داده‌های چند جمله‌ای فراهم می‌کند. ابر پارامترهای $J, j = 1, 2, \dots, J, \mu_j^{(0)}, \tau^{(0)}, \eta^{(0)}$ و $v^{(0)}$ را می‌توان به وسیله‌ی استخراج به دست آورد. ولی، بدون هیچ اطلاعات پیشین درباره‌ی μ و τ می‌توان $\mu_j^{(0)} \tau^{(0)} = 1$ که $\eta^{(0)} = 0, v^{(0)} = 0, j = 1, 2, \dots, J$ را درباره‌ی یک توزیع پیشین یکنواخت روی μ و پیشین ناآگاهی بخش روی τ در نظر گرفت. مشکل اصلی در مدل به دست آوردن توزیع پسین توأم μ و τ است.

هر چند، با استفاده از قضیه‌ی بیز نتیجه می‌شود که توزیع پسین توأم μ و τ به شرط $n = (n'_1, n'_2, \dots, n'_J)'$ به صورت زیر است:

$$\pi(\mu, \tau | n) \propto \prod_{i=1}^J \left\{ \left(\prod_{j=1}^J \frac{\Gamma(n_{ij} + \mu_j \tau)}{\Gamma(\mu_j \tau)} \right) / \left(\frac{\Gamma(n_i + \tau)}{\Gamma(\tau)} \right) \right\} \quad (5)$$

$$\left\{ \prod_{j=1}^J \mu_j^{\mu_j^{(0)} \tau^{(0)} - 1} \right\} \times \{ \tau^{\eta^{(0)} - 1} e^{-v^{(0)} \tau} \}, \quad 0 < \mu_j < 1, \quad \sum_{j=1}^J \mu_j = 1, \quad \tau > 0$$

توزیع پسین (۵) به فرم بسته وجود ندارد، زیرا ثابت تناسب به یک مقدار ثابت همگرا نمی‌شود. به طور معمول هدف اصلی در بسیاری از مسائل به دست آوردن چگالی توأم $p = (p'_1, p'_2, \dots, p'_J)'$ به شرط n به جای چگالی توأم μ و τ به شرط n است.

بنابر این استنباط کامل درباره‌ی p با استفاده از

$$\pi(p | n) = \int_S \int_0^\infty \left\{ \prod_{i=1}^J \pi(p_i | \mu, \tau, n) \right\} \pi(\mu, \tau | n) d\mu d\tau \quad (6)$$

به دست می‌آید که $S = \{\mu : 0 < \mu_j < 1, j = 1, 2, \dots, J, \sum_{j=1}^J \mu_j = 1\}$ و

$$p_i | \mu, \tau, n \sim_{ind} \text{Dirichlet}(\mu^* \tau_i^*), i = 1, 2, \dots, I \quad (7)$$

در حالی که $\mu_{ij}^* = (\mu_j \tau + n_{ij}) / \tau_i^*$ و $\tau_i^* = \tau + n_i$ و $j = 1, 2, \dots, J$ و $i = 1, 2, \dots, I$.

وقتی که متغیر کمکی وجود ندارد مدل بیز سلسله مراتبی سه مرحله‌ای داده شده در (۱) - (۴) ترجیح داده می‌شود. روش‌های دیگری نیز وجود دارد که در آن‌ها از لوجیت‌های چند جمله‌ای استفاده می‌شود (برای مثال لئونارد^۱، ۱۹۷۵). اما چنین روش‌هایی برای مسائلی بدون متغیر کمکی لازم نیست. وقتی که نمونه‌هایی از $\pi(\mu, \tau | n)$ به دست می‌آید، نمونه‌هایی از $\pi(p | n)$ را نیز می‌توان به روش مستقیم به دست آورد.

– الگوریتم متروپلیس – هستینگس

فرض کنید $\mu_{(j)}$ نشان‌دهنده‌ی بردار همه‌ی اجزای μ بجز عضو j ام باشد که $j = 1, 2, \dots, J$. آنگاه توزیع پسین شرطی $\mu_{(j)} | \mu_j, \tau, n, j = 1, 2, \dots, J$ و توزیع پسین شرطی $\tau | \mu, n$ به دست می‌آید. توجه کنید که توزیع پسین شرطی μ_j با استفاده از $\mu_j = 1 - \sum_{j=1}^{J-1} \mu_j$ به دست می‌آید.

از رابطه‌ی (۵) یک نمونه به روش زیر به دست می‌آید که μ_j با استفاده از $\sum_{i=1}^I n_{ij} / \sum_{i=1}^I \sum_{j=1}^J n_{ij}$ برآورد می‌شود، یک برآمد از توزیع پسین شرطی $\mu_j | \mu_{(j)}, \tau, n, j = 1, 2, \dots, J$ به دست می‌آید و سپس یک برآمد از توزیع پسین شرطی $\tau | \mu, n$ حاصل می‌شود. بعد از دوره‌ی سوختن اولیه، فرایند را M بار برای به

¹ Leonard

تحلیل مدل بیز سلسله مراتبی چند جمله‌ای سه مرحله‌ای ——— گزیده مطالب آجاری - ۶۳

دست آوردن $(\mu^{(h)}, \tau^{(h)})$, $h=1, 2, \dots, M$ تکرار می‌کنیم. متأسفانه توزیع‌های پسین شرطی $\mu_j | \mu, n$ و $\tau_j | \mu_j, \tau, n$ به فرم‌های بسته وجود ندارند و بنابراین استفاده از نمونه‌گیر گیبس (گلفند و اسمیت، ۱۹۹۰) مشکل است. جرج و همکاران (۱۹۹۴) با استفاده از نمونه‌گیری گیبس، یک تحلیل بیز کامل سلسله مراتبی سه مرحله‌ای را برای خانواده‌ی توزیع‌های نمایی در نظر گرفتند. آن‌ها در مورد مدل دو جمله‌ای - بتای سه مرحله‌ای به عنوان یک حالت ویژه بحث کردند. در این کاربردها به دست آوردن ابر پارامترها مشکل است و توزیع‌های پیشین به گونه‌ای ساخته می‌شوند که توزیع‌های پسین شرطی آن‌ها لگ مقعر باشند تا کاربرد الگوریتم نمونه‌گیری ردی انطباقی گیلکز و وایلد^۱ (۱۹۹۲) امکان‌پذیر باشد. در مدل چند جمله‌ای با چندین سلول ممکن است کسی بخواهد هر ابر پارامتر را با استفاده از یک الگوریتم *ARS* به دست آورد. بجز برای به دست آوردن پسین شرطی برای τ ، نیاز به لگ مقعر بودن نداریم زیرا می‌توانیم توابع مهم بسیار کارایی برای توزیع پیشین μ_j بسازیم. حتی برای دریافتن مد به لگ مقعر بودن نیازی نداریم.

افزون بر این، الگوریتم متروپلیس - هستینگس مفیدتر از الگوریتم گیبس است، زیرا الگوریتم متروپلیس - هستینگس نیازمند، به دست آوردن توزیع‌های پسین شرطی p_i نیست. این گام در تحلیل خروجی رخ خواهد داد. بنابراین، اگر جوامع چند جمله‌ای زیادی برای مثال در برآورد ناحیه‌ی کوچک داشته باشیم زمان زیادی صرفه‌جویی می‌شود. به این ترتیب الگوریتم متروپلیس - هستینگس که در این جا شرح داده شده ساده‌تر است و در واقع گسترش کار جرج و همکاران (۱۹۹۴) است؛ تیرنی (۱۹۹۴) را ببینید. ضرورتاً از اصل کرنل استفاده می‌کنیم که به دست آوردن موفقیت‌آمیز برآمد از هر توزیع پسین را به جای اجرای هر یک از توزیع‌های پسین شرطی برای همگرایی برای هر مقدار از متغیرهای شرطی امکان‌پذیر می‌سازد. (جیب و گرین برگ، ۱۹۹۵ را برای دیدن یک مثال ساده ببینید).

¹ Gilks and Wild

با در نظر گرفتن $a_j = 1 - \sum_{s=1, s \neq j}^{J-1} \mu_s$ و $n_{\cdot j} = \sum_{i=1}^I n_{ij}$ ناندرام (۱۹۹۸) نشان داد که

(۸)

$$\pi(\mu_i | \mu_{(i)}, \tau, n) \propto \prod_{i=1}^I \left\{ \frac{\Gamma(n_{ij} + \mu_j \tau)}{\Gamma(\mu_j \tau)} \frac{\Gamma(n_{iJ} + \mu_J \tau)}{\Gamma(\mu_J \tau)} \right\} \\ \times \left(\frac{\mu_j}{a_j} \right)^{\mu_j^{(s)} \tau^{(s)} - 1} \left(1 - \frac{\mu_j}{a_j} \right)^{\mu_j^{(s)} \tau^{(s)} - 1}, \quad 0 < \mu_j < a_j, \quad j = 1, 2, \dots, J-1$$

(توجه کنید که μ_j بخشی از مجموع که a_j تعریف شده، نیست).

قابل توجه است که توزیع شرطی μ_j برای هر $j = 1, 2, \dots, J-1$ به سلول J بستگی دارد. اگر هر دوی زامین سلول که $j = 1, 2, \dots, J-1$ و زامین سلول شمارش‌های صفر داشته باشند، مشکلاتی به وجود می‌آید. بنابراین نکته‌ی اساسی در محاسبه‌ها به ویژه برای جداول پراکنده مرتب کردن سلول‌ها است، به طوری که زامین سلول یک شمارش غیر صفر و در صورت امکان بزرگ‌تر از سایر سلول‌ها در هر توزیع چند جمله‌ای داشته باشد. البته این مرتب کردن باید سازگار با جوامع چند جمله‌ای صورت گیرد. بعد از این که متروپلیس - هستینگس کامل شد، سلول‌ها در تحلیل خروجی براساس ترتیب اصلی سلول‌ها مرتب می‌شوند. این سیاست زمانی که آخرین سلول پراکنده است در مثال‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد.

با فرض این که نمونه‌گیر متروپلیس - هستینگس در $\mu_j^{(r)}$ قرار دارد، آنگاه احتمال پذیرش $\mu_j^{(r+1)}$ برابر است با

$$U_{r,r+1} = \min \left\{ \frac{\psi(\mu_j^{(r+1)}, \mu_j^{(r)}, \tau^{(r)}, n)}{\psi(\mu_j^{(r)}, \mu_j^{(r)}, \tau^{(r)}, n)}, 1 \right\}$$

که در آن

$$\psi(\mu_j, \mu_j, \tau, n) = \frac{\prod_{i=1}^I \left\{ \frac{\Gamma(n_{ij} + \mu_j \tau) \Gamma(n_{iJ} + \mu_j \tau)}{\Gamma(\mu_j \tau) \Gamma(\mu_j \tau)} \right\}}{\left(\frac{\mu_j}{a_j} \right)^{\mu_j^{(a)} \tau^{(a)} - 1} \left(1 - \frac{\mu_j}{a_j} \right)^{\mu_j^{(a)} \tau^{(a)} - 1}}$$

و $\mu_j^{(a)}$ که $j = 1, 2, \dots, J$ و $\tau^{(a)}$ در پیوست A نشان داده شده است. توجه کنید که با استفاده از نتایج پیوست A ، توزیع شرطی $\mu | \tau, n$ را برحسب یک توزیع $Dirichlet(\mu' \tau')$ همراه با $(\tau^{(a)} + \tau^{(o)}) / (\tau^{(a)} + \tau^{(o)})$ و $\mu_j' = (\tau^{(a)} \mu_j^{(a)} + \tau^{(o)} \mu_j^{(o)}) / (\tau^{(a)} + \tau^{(o)})$ است، تقریب زده می‌شود. در مطالعه‌ی شبیه‌سازی بخش ۳، $Dirichlet(\mu' \tau')$ چند متغیره به عنوان چگالی پیشنهادی به کار رفته است.

گام متروپولیس به صورت زیر به دست می‌آید: با فرض این که زنجیر مارکف در $\mu_j^{(r)}$ قرار دارد، یک برآمد تصادفی $\mu_j^{(r+1)}$ از این چگالی پیشنهادی به دست می‌آید و $U_{r,r+1}$ محاسبه می‌شود. یک برآمد تصادفی یکنواخت U در $[0, 1]$ حاصل می‌شود و اگر $U < U_{r,r+1}$ بود انحراف تصادفی $\mu_j^{(r+1)}$ پذیرفته می‌شود و در غیر این صورت زنجیر در وضعیت $\mu_j^{(r)}$ باقی می‌ماند.

توزیع پسین شرطی τ به شرط μ و n برابر است با

(۹)

$$\pi(\tau | \mu, n) \propto \prod_{i=1}^I \left\{ \prod_{j=1}^J \frac{\Gamma(n_{ij} + \mu_j \tau)}{\Gamma(\mu_j \tau)} \right\} / \frac{\Gamma(n_i + \tau)}{\Gamma(\tau)} \tau^{\eta^{(o)} - 1} e^{-D^{(o)} \tau}, \quad \tau > 0$$

در پیوست B توزیع پسین شرطی τ به شرط μ و n داده شده در (۹) برحسب یک توزیع گاما که به عنوان چگالی پیشنهادی استفاده شده است، تقریب زده می‌شود. در واقع چگالی پیشنهادی $(U^{(a)} + U^{(v)} - 1, U^{(a)} + \eta^{(a)})$ است که $\eta^{(a)}$ و $U^{(a)}$ در پیوست B شرح داده شده‌اند.

با فرض این که نمونه‌گیر متروپلیس - هستینگس در $\tau^{(r)}$ قرار دارد، احتمال پذیرش $\tau^{(r+1)}$ برابر است با

$$T_{r,r+1} = \min \left\{ \frac{\psi(\tau_j^{(r+1)}, \mu_j^{(r)}, \tau^{(r)}, n)}{\psi(\tau_j^{(r)}, \mu_j^{(r)}, \tau^{(r)}, n)}, 1 \right\}$$

9

$$\psi(\tau, \mu, \tau, n) = \frac{\prod_{i=1}^I \left\{ \prod_{j=1}^J \Gamma(n_{ij} + \mu_j \tau) / \Gamma(\mu_j \tau) \right\} / (\Gamma(n_i + \tau) / \Gamma(\tau))}{\tau^{n^{(a)}-1} e^{-U^{(a)} \tau}}$$

گام متروپلیس برای توزیع پسین شرطی $\tau | \mu, n$ در (۹) به روشی مشابه با روشی که برای $n, \mu_j, \tau | \mu_j$ به کار رفت، انجام می‌شود.

مطالعه‌ی عددی و مقایسه‌ها

برای ارزیابی محاسبه‌ها از سه کاربرد استفاده خواهد شد. نخست یک مطالعه‌ی شبیه‌سازی است که در آن از استنباط بیز پیشگو با هدف برآورد نسبت‌های جامعه‌ی متناهی، برای یک جامعه‌ی خوشه‌ای استفاده می‌شود. دومین کاربرد در رتبه‌بندی و انتخاب است، که در آن بهترین جامعه‌ی چند جمله‌ای براساس داده‌های حسی با استفاده از مدل‌های لوژستیک خطی و غیرخطی انتخاب می‌شود. کاربرد دوم دارای دو ویژگی، تعداد زیاد سلول‌ها و پراکندگی داده‌ها می‌باشد. کاربرد سوم مقایسه‌ی الگوریتم متروپلیس - هستینگس با روش‌های نمونه‌گیری لاپلاس و گیبس برای تحلیل مدل

تحلیل مدل بیز سلسله مراتبی چند جمله‌ای سه مرحله‌ای ——— گزیده مطالب آماری - ۶۳

سلسله مراتبی دو جمله‌ای - بتا است.

در دو مثال اول برای تحلیل و مقایسه، سه حالت در نظر گرفته می‌شود: (۱) هر دوی μ و τ مجهول هستند، (۲) μ مجهول اما τ معلوم است و (۳) هر دوی μ و τ معلوم هستند در چارچوب بیز تجربی می‌توان از (۲) یا (۳) استفاده کرد. وقتی که حالت (۱) یا (۲) به کار می‌رود برآوردهای مدل به دست آمده از حالت (۱) جایگزین می‌شود. متوجه می‌شویم که موضوع به حالت (۲) ارتباط پیدا می‌کند که در آن فعالیت زیادی انجام شده است.

در همه‌ی مثال‌ها $\tau^{(0)} = 1$ که $\mu_j^{(0)} = 0, j = 1, 2, \dots, J$ و $\eta^{(0)} = 0$ و $\nu^{(0)} = 0$ در نظر گرفته شده است. برای الگوریتم متروپلیس - هستینگس از یک دوره‌ی سوختن با ۵۰۰ تکرار استفاده می‌شود و هر پنج تکرار برای به دست آوردن ۲۰۰۰ تکرار در نظر گرفته می‌شود. این روش محافظه کارانه است و همه‌ی خود همبستگی‌ها را حذف می‌کند. ما از ۵۰ تا ۲۰۰۰ تکرار ناهمبسته برای برآورد خطای استاندارد عددی به روش میانگین بچ استفاده می‌کنیم. تکرار با ۱۰۰۰۰ تکرار نشان می‌دهد که در برآوردهای مرتبط تغییری ایجاد نمی‌شود.

- مطالعه‌ی شبیه‌سازی

جامعه‌ی متناهی شامل I خوشه با N_i واحد در خوشه‌ی i ام است. پاسخ هر واحد می‌تواند در یکی از J رسته قرار گیرد. در مرحله‌ی اول همه‌ی خوشه‌ها انتخاب می‌شوند و در مرحله‌ی دوم n_i واحد از هر خوشه‌ی نمونه‌گیری شده، نمونه‌گیری می‌شود. فرض کنید N_{ij} تعداد کل واحدهای (مجهول) پاسخ داده در رسته‌ی j در خوشه‌ی i ام در همه‌ی جامعه باشد. هدف برآورد نسبت جامعه‌ی متناهی برای رسته‌ی j ام به صورت زیر است:

$$P_j = N^{-1} \sum_{i=1}^I N_{ij}, \quad j = 1, 2, \dots, J \quad (10)$$

که در آن $N = \sum_{i=1}^I \sum_{j=1}^I N_{ij}$ تعداد کل افراد در همه‌ی جامعه است. برای سادگی، N معلوم فرض می‌شود. در شبیه‌سازی $N_{i_1} = 100$ و $N_{i_2} = 20$ ، $i = 1, \dots, I$ در نظر گرفته می‌شود که در آن $I = 20$ است. در این جا سه مدل داده‌های چند جمله‌ای در نظر گرفته می‌شود که اولی دارای دو سلول، دومی دارای سه سلول و سومی دارای پنج سلول می‌باشد. برای همه‌ی مدل‌ها با $\tau = 5, 10, 25$ شروع می‌شود. برای مدل دو سلولی $\mu_1 = 0.4 = 1 - \mu_2$ ، برای مدل سه سلولی $\mu_1 = 0.1$ ، $\mu_2 = 0.3$ و $\mu_3 = 0.6$ و برای مدل پنج سلولی $\mu_1 = \mu_2 = 0.1$ ، $\mu_3 = \mu_4 = 0.2$ و $\mu_5 = 0.4$ در نظر گرفته می‌شود. با استفاده از این مقادیر داده‌ها را از جامعه‌ی چند جمله‌ای به دست می‌آوریم. نخست p_{ij} از توزیع دیریکله و سپس n_{ij} به شرط p_{ij} از توزیع چند جمله‌ای حاصل می‌شود. این داده‌های شبیه‌سازی شده در تحلیل به عنوان داده‌های واقعی مورد استفاده قرار می‌گیرند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

تحلیل مدل بیز سلسله مراتبی چند جمله‌ای سه مرحله‌ای ———— گزیده مطالب آماری - ۶۳

جدول ۱- مقایسه‌ی چگالی‌های پسین نسبت جامعه‌ی متناهی (P_i) برای مدل چند جمله‌ای دو سلولی برحسب حالتی که $\mu_i = 0.4$ است

خطای استاندارد عددی	P_i انحراف استاندارد	میانگین	طرح	τ
0.0028	0.0204	0.4102	۱	۵
0.0035	0.0202	0.4102	۲	
0.0046	0.0182	0.4127	۳	
0.0025	0.0209	0.4033	۱	۱۰
0.0034	0.0209	0.4035	۲	
0.0044	0.0176	0.4052	۳	
0.0026	0.0211	0.4112	۱	۲۵
0.0036	0.0212	0.4115	۲	
0.0042	0.0169	0.4127	۳	

یک برآورد از نسبت‌های جامعه‌ی متناهی در (۱۰) به روش زیر به دست می‌آید. نخست توجه کنید که

رتال جامع علوم انسانی

(۱۱)

$$(N_{i1} - n_{i1}, N_{i2} - n_{i2}, \dots, N_{iJ} - n_{iJ}) | p_i, N_i, n_i \sim_{ind} \text{Multinomial}(N_i - n_i, p_i)$$

بنابر این در

هر تکرار الگوریتم متروپلیس — هستینگس $(N_{i1} - n_{i1}, N_{i2} - n_{i2}, \dots, N_{iJ} - n_{iJ})$ از (۱۱) برای $i = 1, \dots, I$ و $j = 1, \dots, J$ به دست می‌آید. آنگاه

$$P_j = \left\{ \left(\sum_{i=1}^I n_{ij} \right) + \left(\sum_{i=1}^I (N_{ij} - n_{ij}) \right) \right\} N^{-1}, \quad j = 1, 2, \dots, J \quad (12)$$

محاسبه می‌شود. توجه کنید که به شرط n در (۱۲) مقدار $\sum_{i=1}^I n_{ij}$ از داده‌های مشاهده شده مشخص است. بنابراین میانگین‌های پسین و انحراف استانداردهای p_j با استفاده از توزیع‌های تجربی برآورد شده‌ی p_j به دست می‌آیند.

در جدول (۱) نتایج شبیه‌سازی برای حالت دو جمله‌ای با $\mu = 0.4$ نشان داده شده است. برآوردهای نسبت‌های جامعه‌ی متناهی برای همه‌ی حالت‌ها بسیار شبیه است، شاید برای حالت (۳) کمی بزرگ‌تر باشد. برای سه مقدار τ بجز برای $\tau = 10$ تغییرات اندکی وجود دارد به طوری که برآورد نسبت‌های جامعه‌ی متناهی کمی کوچک‌تر هستند. انحراف استانداردهای برآوردها با حالت‌های طرح‌های (۱) و (۲) بسیار شبیه هستند اما انحراف استانداردهای حالت (۳) بسیار کمتر است. از حالت (۳) به حالت (۲) افزایش انحراف استاندارد برای $\tau = 5, 10, 25$ و $\tau = 25$ به ترتیب به میزان ۱۱، ۱۸ و ۲۵ درصد وجود دارد. افزایش‌های مربوط در واریانس‌ها به ترتیب برابر ۲۳، ۴۱ و ۵۷ درصد است. این شبیه‌سازی نشان می‌دهد که با افزایش τ ، افزایش‌های بزرگ‌تری وجود دارد. مشاهده می‌شود که خطاهای استاندارد عددی مقایسه پذیرند.

پروژه‌ی گروه‌ی پژوهش‌های علمی و مطالعات فرسنگی
پرتال جامع علوم انسانی

تحلیل مدل بیز سلسله مراتبی چند جمله‌ای سه مرحله‌ای ——— گزیده مطالب آماری - ۶۳

جدول ۲- مقایسه‌ی چگالی‌های پسین نسبت جامعه‌ی متناهی P_1, P_2, P_3 و P_4 مربوط به مدل چند جمله‌ای سه سلولی برای حالت $\tau = 10$ و $\mu_1 = 0.1, \mu_2 = 0.2, \mu_3 = 0.3$ و $\mu_4 = 0.5$

طرح	کمیت	P_1	P_2	P_4
۱	میانگین	۰/۰۹۱۶	۰/۲۶۸۷	۰/۶۳۹۶
	انحراف استاندارد	۰/۰۱۱۶	۰/۰۱۸۶	۰/۰۲۰۲
	خطای استاندارد عددی	۰/۰۰۱۶	۰/۰۰۲۵	۰/۰۰۲۳
۱	میانگین	۰/۰۹۱۶	۰/۲۶۸۸	۰/۶۳۹۸
	انحراف استاندارد	۰/۰۱۱۶	۰/۰۱۸۶	۰/۰۲۰۲
	خطای استاندارد عددی	۰/۰۰۱۶	۰/۰۰۲۲	۰/۰۰۲۴
۱	میانگین	۰/۰۹۳۷	۰/۲۷۳۶	۰/۶۲۲۷
	انحراف استاندارد	۰/۰۱۰۷	۰/۰۱۶۰	۰/۰۱۷۴
	خطای استاندارد عددی	۰/۰۰۱۵	۰/۰۰۲۱	۰/۰۰۲۴

جدول (۲) نتایج شبیه‌سازی را برای حالت سه جمله‌ای با $\mu_1 = 0.2, \mu_2 = 0.3, \mu_3 = 0.5$ و $\mu_4 = 0.5$ نشان می‌دهد. بین برآوردهای نسبت‌های جامعه‌ی متناهی، تفاوت‌های مهمی وجود ندارد. در ضمن تغییرات برای حالت (۳) نسبت به حالت (۱) یا (۲) کم برآورد می‌شود. برای P_1, P_2, P_3 و افزایش در انحراف استانداردها به ترتیب برابر ۸، ۱۶ و ۱۵ درصد و افزایش در واریانس‌های مربوط به ترتیب برابر ۱۸، ۳۵ و ۳۲ درصد است. خطاهای استاندارد عددی برای همه‌ی حالت‌ها مشابه هستند اما کمترین آن‌ها درباره‌ی P_1 است. در آخر، مثال چند جمله‌ای با پنج سلول در جدول (۳) نشان داده شده است که در آن $\tau = 10, \mu_1 = 0.1, \mu_2 = 0.2, \mu_3 = 0.3, \mu_4 = 0.5$ است. با توجه به این که $n_1 = 20$ است، انتظار می‌رود دو سلول اول پراکنده باشند. همچنین برآوردهای نقطه‌ای نسبت‌های متناهی بین سه حالت یاد شده بسیار مشابه هستند. هر چند، افزایش در

گزیده مطالب آماری - ۶۳ ——— تحلیل مدل بیز سلسله مراتبی چند جمله‌ای سه مرحله‌ای

انحراف استانداردها بسیار چشم‌گیرتر از دو مثال پیش است. تغییرها در انحراف استانداردها از حالت (۱) به حالت (۲) بجز برای P_0 با ۹ درصد افزایش واریانس ناچیز است که شگفت‌آور نیست. هر چند، افزایش در تغییرات از حالت (۳) به حالت (۲) فراوان است. انحراف استانداردها به اندازه‌ی ۵۰، ۴۱، ۵۶، ۵۰ و ۵۵ درصد با افزایش در واریانس برابر ۱۲۷، ۹۸، ۱۴۳، ۱۲۴ و ۱۴۰ درصد به ترتیب برای P_0, P_1, P_2, P_3, P_4 افزایش می‌یابند. در این مثال خطای استاندارد عددی برای حالت (۳) تا حدودی کوچک‌تر است، اما این مطلب، تفاوت‌های عمده در تغییرات را از بین نمی‌برد.

جدول ۳- مقایسه‌ی چگالی‌های پسین نسبت جامعه‌ی متناهی P_0, P_1, P_2, P_3, P_4 و P_5 مربوط به مدل چند جمله‌ای پنج سلولی برای حالت‌ها

$$\tau = 25 \text{ و } \mu_0 = \mu_1 = 0.2, \mu_2 = \mu_3 = 0.1$$

P_0	P_1	P_2	P_3	P_4	کمیت	طرح
۰/۴۱۹۸	۰/۲۲۲۱	۰/۲۱۴۱	۰/۰۶۰۹	۰/۰۸۳۱	میانگین	۱
۰/۰۲۴۳	۰/۰۲۰۶	۰/۰۲۰۸	۰/۰۱۱۲	۰/۰۱۳۲	انحراف استاندارد	
۰/۰۰۳۱	۰/۰۰۳۲	۰/۰۰۲۹	۰/۰۰۱۷	۰/۰۰۱۴	خطای استاندارد عددی	
۰/۴۲۱۹	۰/۲۲۱۹	۰/۲۱۲۶	۰/۰۶۱۳	۰/۰۸۲۳	میانگین	۱
۰/۰۲۵۲	۰/۰۲۱۱	۰/۰۲۰۹	۰/۰۱۱۴	۰/۰۱۳۴	انحراف استاندارد	
۰/۰۰۳۴	۰/۰۰۲۷	۰/۰۰۲۸	۰/۰۰۲۰	۰/۰۰۱۸	خطای استاندارد عددی	
۰/۴۱۹۹	۰/۲۲۰۸	۰/۲۱۴۹	۰/۰۶۲۸	۰/۰۸۱۷	میانگین	۱
۰/۰۱۶۴	۰/۰۱۴۱	۰/۰۱۳۴	۰/۰۰۸۱	۰/۰۰۸۹	انحراف استاندارد	
۰/۰۰۱۸	۰/۰۰۱۳	۰/۰۰۱۶	۰/۰۰۱۴	۰/۰۰۱۰	خطای استاندارد عددی	

به طور خلاصه به نظر می‌رسد که اگر حالت (۲) (یعنی وقتی که μ نامعلوم اما τ معلوم باشد) رخ دهد، مقدار کمی از روش بیز کامل را از دست می‌دهیم. ولی برای حالت (۳) (یعنی روش بیز تجربی کامل) کم برآوردی زیادی در تغییرات وجود دارد.

افزون بر این برای مطالعه‌ی شبیه‌سازی، یک روش جایگزین برای انجام تحلیل بیز کامل پیش‌بینی شده است. برای تولید توزیع پسین شرطی همه‌ی بردار μ به شرط τ و n از چگالی پیشنهادی به دست آمده در پیوست A (یعنی چگالی چند متغیره‌ی $(Dirichlet(\mu\tau))$ استفاده می‌شود. یعنی روش اصلی که در آن توزیع‌های پسین شرطی μ_j گاهی به دست می‌آیند با روش جایگزین مقایسه می‌شود. برای همه‌ی ۹ طرح (تعداد سلول‌های چند جمله‌ای ۲، ۳ و ۵ نسبت به ۵، ۱۰، ۲۵) $(\tau = 5, 10, 25)$ با استفاده از روش جایگزین محاسبه‌ها تکرار شده است. برای مقایسه‌ی آسان از ۲۰۰۰ تکرار به دست آمده بعد از یک دوره‌ی سوختن ۵۰۰ تکراری و بعد از انتخاب هرم l امین تکرار یعنی $l = 5, 10, 25$ استفاده شده است با این هدف که نمونه‌های تصادفی به دست می‌آید (به خاطر داشته باشید که برای روش اصلی از $l = 5$ استفاده شد).

مسئله‌ی اصلی در روش جایگزین این است که برای ثابت‌های میزان‌سازی نیاز به جستجوی وقت‌گیر است (مثال، چیب و گرین برگ^۱ ۱۹۹۵) تا این که خود همبستگی‌های ناچیز بین تکرارها و احتمال‌های پرش معقول (مثال، گلن^۲ و همکاران ۱۹۹۶) به دست آید. دو ثابت میزان‌ساز انتخاب می‌شود، یکی برای تولید از توزیع پسین شرطی μ و دیگری برای تولید از توزیع پسین τ . دو ثابت میزان‌ساز ψ_1 و ψ_2 هستند که در آن τ' به صورت $\psi_1(\tau^{(a)} + \tau^{(e)})$ (پیوست A را ببینید) و σ^2 به صورت $\psi_2\sigma^2$ تعدیل می‌شوند (پیوست B را ببینید). توجه کنید که در روش اصلی ثابت‌های میزان‌ساز با مقادیر واحد خوب کار می‌کنند و در حقیقت انتخاب ثابت‌های

¹ Chib and Greenberg

² Gelman

میزان‌ساز مشکل نبود.

جدول ۴- مقایسه‌ی چگالی‌های پسین نسبت جامعه‌ی متناهی P_0, P_1, P_2, P_3, P_4 و P_5 برای مدل چند جمله‌ای پنج سلولی برای چگالی پیشنهادی جایگزین بر حسب l

P_0	P_1	P_2	P_3	P_4	l	
۰/۴۲۱۱	۰/۲۲۰۴	۰/۲۱۵۲	۰/۰۶۲۱	۰/۰۸۱۲	۵	میانگین
۰/۴۲۱۲	۰/۲۱۹۹	۰/۲۱۵۷	۰/۰۶۲۶	۰/۰۸۰۶	۱۰	
۰/۴۲۰۹	۰/۲۲۰۴	۰/۲۱۵۸	۰/۰۶۲۴	۰/۰۸۰۶	۲۰	
۰/۰۱۹۹	۰/۰۱۷۱	۰/۰۱۷۱	۰/۰۰۹۴	۰/۰۱۰۹	۵	انحراف استاندارد
۰/۰۲۰۲	۰/۰۱۶۹	۰/۰۱۷۱	۰/۰۰۹۹	۰/۰۱۰۶	۱۰	
۰/۰۱۹۸	۰/۰۱۷۱	۰/۰۱۶۹	۰/۰۰۹۶	۰/۰۱۰۹	۲۰	
۰/۰۰۷۶	۰/۰۰۵۹	۰/۰۰۷۴	۰/۰۰۳۱	۰/۰۰۴۱	۵	خطای استاندارد عددی
۰/۰۰۶۸	۰/۰۰۵۱	۰/۰۰۶۰	۰/۰۰۳۶	۰/۰۰۲۸	۱۰	
۰/۰۰۴۹	۰/۰۰۴۱	۰/۰۰۴۰	۰/۰۰۲۹	۰/۰۰۲۵	۲۰	

در جدول (۴) نتایج برای چند جمله‌ای پنج سلولی و حالت (۱) نشان داده شده است (جدول (۳) را ببینید). ثابت‌های میزان‌ساز برابر $\psi_1 = 10$ و $\psi_2 = 1/0.5$ انتخاب شده‌اند. (توجه کنید که $\psi_1 = \psi_2 = 1$ انتخاب بسیار ضعیفی است). برای هر سه حالت احتمال‌های پیرش ۰/۱۹، برای μ ، ۰/۷۹ برای τ و ۰/۱۵ برای هر دوی μ و τ

تحلیل مدل بیز سلسله مراتبی چند جمله‌ای سه مرحله‌ای _____ گزیده مطالب آماری - ۶۳

است این ثابت‌های میزان‌ساز و احتمال‌های پرش و مثال‌های شبیه‌سازی شده تغییر می‌کنند.

میانگین‌های پسین و انحراف استاندارد‌ها به ترتیب P_i ها با تغییر l به طور چشم‌گیر تغییر نمی‌کنند. در مقایسه با مقادیر مربوط در جدول (۳) (حالت ۱) تفاوت‌های بسیار کوچکی بین میانگین‌های پسین وجود دارد اما انحراف استاندارد‌های پسین برای روش جایگزین کوچک‌تر از انحراف استاندارد‌های روش اصلی هستند. جدی‌ترین مسئله در مورد روش جایگزین دقت آن است. خطای استاندارد عددی بیش از دو برابر بزرگ‌تر از روش اصلی است (مثال، $0/0041$ را با $0/0017$ مقایسه کنید). هر چند، خطاهای یادشده به سرعت با تغییر l در $20 = l$ به مقادیر مربوط به روش اصلی (گر چه هنوز بزرگ‌تر است) نزدیک شده و کاهش می‌یابند. حتی در $l = 20$ خود همبستگی بین تکرارها برای هر یک از پارامترهای μ_i و τ_i که همگی در این مثال مثبت هستند، از حدود $0/50$ تا حدود $0/20$ تغییر می‌کند. این مطلب تفاوت بین خطاهای استاندارد برای روش‌های اصلی و جایگزین را بیان می‌کند.

سرانجام، زمان اجرای هر نه طرح برای مطالعه‌ی شبیه‌سازی را با استفاده از دو روش بیز کامل با کامپیوتر آلفای 330 مگا هرتز در نظر گرفتیم. برای 10500 تکرار با دوره‌ی سوختن برابر 500 تکرار و پس از انتخاب هر پنجمین تکرار، روش اصلی $83/9$ دقیقه و روش جایگزین $30/5$ دقیقه زمان گرفته است. آزمایش‌های دیگر روی روش اصلی مشخص می‌کند که 4200 تکرار با دوره‌ی سوختن برابر با دوره‌ی سوختن برابر 200 تکرار و انتخاب هر دومین تکرار $35/2$ دقیقه زمان گرفته است. با ترکیب اخیر، میانگین‌های پسین، انحراف‌های استاندارد و NSE ها بسیار شبیه به میانگین‌های پسین، انحراف‌های استاندارد NSE های روش اصلی در 10500 تکرار با دوره‌ی سوختن برابر با 500 تکرار و انتخاب هر پنجمین تکرار است.

اجرای روش جایگزین مشکل است، زیرا ثابت‌های میزان‌ساز به راحتی به دست نمی‌آیند. با هر مجموعه‌ی داده‌ی جدید باید ثابت‌های میزان‌ساز جدیدی را پیدا کنیم. اگر ثابت‌های میزان‌ساز معقولی پیدا نکردیم، خود همبستگی‌های زیادی، بین تکرارها

حتی در تأخیرهای بزرگ وجود دارد و احتمال‌های پرش به طور غیرقابل قبولی بزرگ یا کوچک خواهند بود. آنگاه خطای استاندارد عددی بسیار بزرگ خواهد بود که روش جایگزین را نادقیق خواهد کرد. براساس مثال‌های زیاد تجربه نشان می‌دهد که مشکل و نادقیق بودن، با افزایش تعداد سلول‌های چند جمله‌ای افزایش می‌یابد.

- انتخاب بهترین جامعه‌ی چند جمله‌ای

انتخاب بهترین قلم غذایی از بین دوازده نوع غذا در جیره‌ی نظامی را در نظر بگیرید. اقلام (شامل قلم غذایی موردنظر) موجود در هر غذا در یک آزمون چشایی به ترتیب تصادفی توسط ۳۶ مشاور با مشاورهای مختلف برای غذاهای گوناگون در یک مقیاس ۹ گزینه‌ای درباره‌ی خوشمزگی ارزیابی می‌شود. بنابراین، دوازده جامعه‌ی چند جمله‌ای مستقل برای انتخاب بهترین غذا وجود دارد. در جدول (۵) پاسخ‌های درباره‌ی دوازده قلم غذایی نشان داده شده است. به پراکندگی داده‌ها در نقاط انتهایی پایین و بالای مقیاس خوشمزگی توجه کنید. ناندرام (۱۹۹۷) از چندین معیار (برای مثال، میسانگین و انحراف استاندارد) و یک روش مبتنی بر نمونه‌گیری نقاط مهم به منظور انتخاب بهترین قلم غذایی برای داده‌های جدول (۵) استفاده کرده است. نیول^۱ (۱۹۸۲) روش غیر بیزمک کولاف^۲ (۱۹۸۰) را برای تحلیل داده‌های حسی به کاربرد و با استفاده از این روش برخی معایب استفاده از نمره‌ها (مقادیر مقیاس خوشمزگی) را رفع کرد. در این روش برای داده‌های ترتیبی، رسته‌های پاسخ به عنوان فاصله‌های مجاور در یک مقیاس پیوسته با نقاط قطع مجهول $\theta_1 < \theta_2 < \dots < \theta_{j-1}$ در نظر گرفته می‌شود که برای نقطه‌ی J مقیاس $J = 9$ است. نظر به این که P_i نشان‌دهنده‌ی این احتمال است که یک مشاور در i امین جامعه در J امین رسته پاسخ دهد. فرض کنید $p_{is} = \sum_{s=1}^J$ احتمال تجمعی جامعه‌ی i ام باشد. با این فرض‌ها نیول (۱۹۸۲) مدل را به صورت

^۱ Newell

^۲ McCullagh

تحلیل مدل بیز سلسله مراتبی چند جمله‌ای سه مرحله‌ای ———— گزیده مطالب آماری - ۶۳

$$\ln\{\gamma_{ij} / (1 - \gamma_{ij})\} = (\theta_j - \beta_i) / \delta_i, \quad i = 1, 2, \dots, I, \quad j = 1, 2, \dots, J-1 \quad (13)$$

جدول ۵ - پاسخ‌های مشاوران برای دوازده قلم غذایی از ارزیابی حسی نظامی

غذای اصلی	رسته‌های پاسخ								
	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱ سوسیس خوک	۰	۱	۱	۲	۲	۲	۸	۱۱	۳
۲ گوشت خوک و مرغ	۱	۰	۳	۴	۵	۷	۱۲	۴	۰
۳ گوشت گوساله	۰	۱	۲	۴	۱	۷	۱۴	۷	۰
۴ باربکیو گوساله	۰	۱	۱	۲	۳	۴	۱۸	۴	۳
۵ کباب گوساله	۰	۰	۱	۱	۲	۳	۹	۱۳	۷
۶ فرانک فوتر	۲	۸	۶	۵	۲	۹	۴	۰	۰
۷ بوقلمون	۰	۱	۳	۳	۳	۵	۱۲	۹	۰
۸ گوشت آب‌پز	۱	۳	۲	۶	۵	۷	۸	۴	۰
۹ مرغ	۰	۱	۲	۲	۰	۷	۱۱	۱۰	۳
۱۰ کله گنجشکی	۰	۰	۰	۰	۱	۹	۹	۸	۰
۱۱ ژامبون	۰	۰	۰	۰	۱	۱۱	۱۴	۹	۱
۱۲ آب‌پز گوساله با	۱	۳	۴	۲	۳	۶	۱۰	۷	۰

سس

در نظر گرفت که در آن β_i و δ_i به ترتیب ملاک‌های نسبی مکان و پراکنش جامعه‌ی i ام هستند. توجه کنید که در (۱۳) محدودیت‌های $\sum_{i=1}^I \beta_i = 0$ و $\sum_{i=1}^I \ln(\delta_i) = 0$ استفاده می‌شود، مک کولاف (۱۹۸۰) را ببینید. این مدل مکان ارزیابی‌ها و سازگاری پاسخ‌های مشاورها را به طور مستقیم ترکیب می‌کند. β_i ، δ_i و θ_j در (۱۳) توزیع‌های پسین دارند که ویژگی‌های آن‌ها از توزیع‌های پسین p_{ij} گرفته شده است. برای این کاربرد، مدل بیز سلسله مراتبی سه مرحله‌ای به داده‌ها برازش می‌شود که به این وسیله به داده‌ها تا حدودی امکان هموارسازی داده می‌شود. هر تکرار الگوریتم متروپلیس - هستینگس مقادیری برای p_{ij} از لحاظ جایگزینی می‌توان از مدل بسیار ساده‌تر لوژستیک خطی استفاده کرد که در آن δ_i در (۱۳) مقدار یک می‌گیرد. در این حالت در h امین تکرار الگوریتم متروپلیس - هستینگس برآوردگرهای کمترین توان‌های دوم β_i و θ_j به فرم بسته وجود دارند. برای در نظر گرفتن $\bar{z}_{ij}^{(h)} = \sum_{i=1}^I z_{ij}^{(h)} / I$ ، $\bar{z}_{i_0}^{(h)} = \sum_{i=1}^I z_{i_0}^{(h)} / I$ و $\bar{z}_{i_0}^{(h)} = \sum_{j=1}^{J-1} z_{ij}^{(h)} / (J-1)$ برآوردگرهای کمترین توان‌های دوم برابر $\beta_i^{(h)} = \bar{z}_{i_0}^{(h)} - \bar{z}_{i_0}^{(h)}$ و $\theta_j^{(h)} = \bar{z}_{i_0}^{(h)}$ هستند.

تحلیل مدل بیز سلسله مراتبی چند جمله‌ای سه مرحله‌ای ———— گزیده مطالب آماری - ۶۳

جدول ۶ - مقایسه‌ی توزیع‌های پسین $\beta_i, i = 1, \dots, 12$ برحسب حالت‌ها و مدل‌ها

کمیت	حالت ۱ میانگین	انحراف استاندارد	حالت ۲ میانگین	انحراف استاندارد	حالت ۳ میانگین	انحراف استاندارد
(الف) مدل لوژیستیک خطی						
β_1	۰/۴۰۸	۰/۳۲۵	۰/۴۰۴	۰/۳۱۵	۰/۲۳۵	۰/۲۹۷
β_2	-۰/۲۵۴	۰/۳۰۴	-۰/۲۵۲	۰/۲۹۸	-۰/۱۲۸	۰/۲۵۰
β_3	-۰/۰۷۱	۰/۳۴۱	-۰/۰۸۴	۰/۳۴۶	۰/۱۹۶	۰/۲۸۹
β_4	۰/۳۷۹	۰/۳۲۱	۰/۳۷۳	۰/۳۱۹	۰/۳۲۸	۰/۲۹۳
β_5	۰/۳۵۴	۰/۳۴۰	۰/۳۶۹	۰/۳۳۷	۰/۳۲۷	۰/۳۱۳
β_6	-۰/۹۵۰	۰/۲۹۶	-۰/۹۳۷	۰/۲۷۴	-۰/۹۹۶	۰/۲۱۱
β_7	-۰/۰۵۷	۰/۳۳۶	-۰/۰۵۳	۰/۳۴۳	۰/۱۴۶	۰/۲۹۷
β_8	-۰/۴۶۱	۰/۳۰۶	-۰/۴۶۱	۰/۲۸۴	-۰/۴۰۹	۰/۲۳۸
β_9	۰/۴۲۳	۰/۳۱۷	۰/۴۱۷	۰/۳۱۴	۰/۲۲۹	۰/۳۰۴
β_{10}	-۰/۱۷۶	۰/۳۰۷	-۰/۱۸۳	۰/۳۱۱	-۰/۱۲۰	۰/۲۴۶
β_{11}	۰/۵۱۴	۰/۳۵۶	۰/۵۱۵	۰/۳۵۱	۰/۴۸۶	۰/۳۲۲
β_{12}	-۰/۳۶۴	۰/۲۸۷	-۰/۳۸۱	۰/۲۸۹	-۰/۲۹۲	۰/۲۲۸
(ب) مدل لوژیستیک غیرخطی						
β_1	۰/۴۶۷	۰/۲۸۱	۰/۴۷۲	۰/۲۷۶	۰/۱۴۱	۰/۱۸۹
β_2	-۰/۲۴۰	۰/۳۰۰	-۰/۲۴۰	۰/۲۹۳	-۰/۰۱۴	۰/۲۱۲
β_3	-۰/۰۲۷	۰/۲۸۵	-۰/۰۰۷	۰/۲۹۳	۰/۱۵۹	۰/۱۹۶
β_4	۰/۴۳۱	۰/۲۸۲	۰/۴۱۷	۰/۲۷۲	۰/۳۳۲	۰/۲۰۸
β_5	۰/۲۹۱	۰/۲۷۴	۰/۲۹۶	۰/۲۶۲	۰/۲۲۱	۰/۱۸۹
β_6	-۰/۹۲۶	۰/۳۰۶	-۰/۹۱۳	۰/۲۸۱	-۰/۹۵۰	۰/۲۱۶
β_7	-۰/۰۲۷	۰/۲۸۹	۰/۰۳۰	۰/۲۹۲	۰/۰۷۹	۰/۱۹۱
β_8	-۰/۴۲۸	۰/۳۰۵	-۰/۴۲۶	۰/۲۸۷	-۰/۳۴۲	۰/۲۰۵
β_9	۰/۴۹۸	۰/۲۷۷	۰/۴۹۰	۰/۲۷۴	۰/۱۵۹	۰/۱۹۲
β_{10}	-۰/۱۵۹	۰/۳۰۹	-۰/۱۶۱	۰/۳۰۶	-۰/۰۳۸	۰/۲۰۶
β_{11}	۰/۴۳۹	۰/۲۸۶	۰/۴۳۶	۰/۲۸۰	۰/۴۰۲	۰/۲۰۷
β_{12}	-۰/۳۱۹	۰/۲۹۸	-۰/۳۳۳	۰/۳۰۱	-۰/۱۵۰	۰/۲۱۵

گزیده مطالب آماری - ۶۳ ————— تحلیل مدل بیز سلسله مراتبی چند جمله‌ای سه مرحله‌ای

از لحاظ جایگزینی می‌توان از مدل بسیار ساده‌تر لوژیستیک خطی استفاده کرد که در آن δ_i در (۱۳) مقدار یک می‌گیرد. در این حالت در h امین تکرار الگوریتم متروپلیس- هستینگس برآوردهای کمترین توان‌های β_i و θ_j به فرم بسته وجود دارند. برای در نظر گرفتن $\bar{z}_{ij}^{(h)} = \sum_{i=1}^J z_{ij}^{(h)} / I$ ، $\bar{z}_{i.}^{(h)} = \sum_{j=1}^{J-1} z_{ij}^{(h)} / (J-1)$ و $\bar{z}_{.j}^{(h)} = \sum_{i=1}^I z_{ij}^{(h)} / I$ و $\theta_j^{(h)} = \bar{z}_{.j}^{(h)}$ برای دوام برای $\beta_i^{(h)} = \bar{z}_{i.}^{(h)} - \bar{z}_{.j}^{(h)}$ هستند.

روش کمترین توان‌های دوام به وسیله‌ی چند نفر در متون بیزی استفاده شده است. برای مثال ناندرام و همکاران (۱۹۹۷) و چن و همکاران (۱۹۹۶) را ببینید. البته رگرسیون می‌تواند داخل مدل بیزی به طور مستقیم به فرم مدل خطی تعمیم یافته، قرار گیرد. اما این کار ما را از تأکید اصلی در این تحلیل دور می‌کند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

تحلیل مدل بیز سلسله مراتبی چند جمله‌ای سه مرحله‌ای _____ گزیده مطالب آماری - ۶۳

جدول ۷ - مقایسه‌ی توزیع‌های پسین θ_j , $j = 1, \dots, 8$ بر حسب حالت‌ها و مدل‌ها

کمیت	حالت ۱ میانگین	انحراف استاندارد	حالت ۲ میانگین	انحراف استاندارد	حالت ۳ میانگین	انحراف استاندارد
(الف) مدل لوژستیک خطی						
θ_1	-۵/۰۸۰	۰/۶۶۴	-۵/۰۴۵	۰/۶۸۶	-۴/۹۴۸	۰/۳۷۴
θ_2	-۳/۰۵۴	۰/۳۳۶	-۳/۰۴۹	۰/۳۳۳	-۳/۹۰۵	۰/۱۵۵
θ_3	-۲/۱۱۲	۰/۲۱۸	-۲/۱۱۱	۰/۲۱۹	-۲/۰۹۱	۰/۱۰۲
θ_4	-۱/۴۰۴	۰/۱۶۹	-۱/۳۴۹	۰/۱۷۳	-۱/۳۹۰	۰/۰۸۱
θ_5	-۱/۰۰۹	۰/۱۵۱	-۱/۰۰۳	۰/۱۵۲	-۱/۰۰۰	۰/۰۷۲
θ_6	-۰/۰۷۴	۰/۱۳۵	-۰/۰۶۹	۰/۱۳۶	-۰/۰۷۱	۰/۰۶۳
θ_7	۱/۴۱۱	۰/۱۶۹	۱/۴۱۳	۰/۱۷۴	۰/۷۳۴	۰/۰۶۷
θ_8	۴/۲۵۲	۰/۷۲۵	۴/۲۳۳	۰/۷۲۷	۱/۷۹۸	۰/۰۹۵
(ب) مدل لوژستیک غیرخطی						
θ_1	-۵/۰۴۳	۰/۶۶۶	-۵/۰۰۷	۰/۶۸۸	-۴/۹۲۸	۰/۳۶۹
θ_2	-۲/۹۸۲	۰/۳۳۱	۲/۹۸۵	۰/۳۲۵	-۲/۹۰۶	۰/۱۶۵
θ_3	-۲/۰۶۱	۰/۲۱۴	-۲/۰۶۱	۰/۲۱۵	-۲/۰۰۷	۰/۱۱۲
θ_4	-۱/۳۷۲	۰/۱۶۶	-۱/۳۶۳	۰/۱۷۰	-۱/۳۲۸	۰/۰۸۷
θ_5	-۰/۹۹۰	۰/۱۵۰	-۰/۹۸۴	۰/۱۵۱	-۰/۹۵۱	۰/۰۷۷
θ_6	-۰/۰۸۸	۰/۱۳۸	-۰/۰۸۲	۰/۱۳۹	-۰/۰۵۷	۰/۰۶۷
θ_7	۱/۳۴۲	۰/۱۸۰	۱/۳۴۸	۰/۱۸۲	۰/۷۱۴	۰/۰۷۲
θ_8	۴/۱۸۶	۰/۷۰۱	۴/۱۶۸	۰/۷۰۶	۱/۷۳۴	۰/۱۰۳

در جدول (۶. الف) برآوردهای پسین β_j برای مدل لوژستیک خطی (LLM) و در جدول (۶. ب) برآوردهایی برای مدل لوژستیک غیرخطی (NLM) برای طرح‌های مختلف نشان داده شده است. به همین ترتیب در جدول ۷. الف و جدول ۷. ب برآوردهای پسین θ_j نشان داده شده است.

گزیده مطالب آماری - ۶۳ ————— تحلیل مدل بیز سلسله مراتبی چند جمله‌ای سه مرحله‌ای

برای β_i تفاوت‌هایی بین سه حالت وجود دارد. در جدول (۶. الف) تفاوت‌های بین برآوردهای نقطه‌ای برای حالت‌های (۱) و (۲) ناچیز است، اما زمانی که با حالت (۳) مقایسه می‌شوند تفاوت‌های بزرگی وجود دارد. انحراف استانداردهای حالت (۳) بسیار کمتر هستند. در جدول (۶. ب) الگوهای مشابهی وجود دارد. هر چند مشاهده می‌شود که در پایان، انحراف استانداردها برای مدل لوژستیک غیرخطی کوچک‌تر از انحراف استانداردهای مدل لوژستیک خطی هستند، که وقتی مقادیر بزرگ‌ترند این تفاوت‌ها کمتر است. برای حالت (۳) تفاوت‌ها بسیار بیش‌ترند و برای مدل لوژستیک غیرخطی تفاوت‌های بین حالت‌ها بیش‌تر است.

برای برآورد θ_i تفاوت آشکاری بین مدل لوژستیک غیرخطی و مدل لوژستیک خطی وجود ندارد. تا زمانی که حالت‌های (۱) و (۲) بسیار شبیه به هم هستند، تفاوت‌های بزرگی بین حالت‌های (۱) و (۲) و حالت (۳) برای هر دو مدل لوژستیک خطی و مدل لوژستیک غیرخطی وجود دارد. انحراف استانداردها برای حالت (۲) دست کم دو برابر بزرگ‌تر از انحراف استانداردهای حالت (۳) هستند. برای مثال وقتی برای θ_i مدل لوژستیک غیرخطی استفاده می‌شود افزایش بیش از دو برابر میانگین پسین و تقریباً افزایش هشت برابر در انحراف استاندارد پسین از حالت (۳) به حالت (۲) وجود دارد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

تحلیل مدل بیز سلسله مراتبی چند جمله‌ای سه مرحله‌ای — گزیده مطالب آماری - ۶۳

جدول ۸ - مقایسه‌ی احتمال‌ای پسین که قلم غذایی i که $i = ۱, \dots, ۱۲$ برحسب حالت

و مدل بهترین قلم غذایی است

غذای اصلی	حالت ۱ (خطی)			حالت ۲ (غیرخطی)		
	۱	۲	۳	۱	۲	۳
۱ سوسیس خوک	۰/۱۷۶	۰/۱۶۱	۰/۰۹۷	۰/۲۲۷	۰/۲۱۴	۰/۰۵۳
۲ گوشت خوک و مرغ	۰/۰۰۲	۰/۰۰۲	۰/۰۰۴	۰/۰۰۴	۰/۰۰۴	۰/۰۲۱
۳ گوشت گوساله	۰/۰۴۱	۰/۰۴۱	۰/۰۷۳	۰/۰۰۸	۰/۰۱۳	۰/۰۷۶
۴ باربیکیو گوساله	۰/۱۴۴	۰/۱۴۳	۰/۱۶۱	۰/۱۷۸	۰/۱۸۹	۰/۲۵۱
۵ کباب گوساله	۰/۱۴۱	۰/۱۴۹	۰/۱۶۸	۰/۰۸۰	۰/۰۷۷	۰/۱۱۱
۶ فرانتک فورتر	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
۷ بوقلمون	۰/۰۳۹	۰/۰۳۷	۰/۰۶۷	۰/۰۱۱	۰/۰۱۱	۰/۰۲۹
۸ گوشت آب‌پز گوساله	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
۹ مرغ	۰/۱۷۷	۰/۱۸۱	۰/۱۰۳	۰/۲۷۳	۰/۲۷۰	۰/۰۷۲
۱۰ کله گنجشکی	۰/۰۰۶	۰/۰۰۶	۰/۰۰۸	۰/۰۰۷	۰/۰۰۷	۰/۰۱۲
۱۱ ژامبون	۰/۲۷۶	۰/۲۸۴	۰/۳۲۰	۰/۲۱۱	۰/۲۱۶	۰/۳۷۲
۱۲ آب‌پز گوساله با سس	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۳	۰/۰۰۱	۰/۰۰۷

در مورد بهترین قلم غذایی محاسبه‌ی احتمال‌های پسین

$$\psi_i = P\{\beta_i > \max(\beta_s, s = 1, 2, \dots, I, s \neq i) | n\}, \quad i = 1, 2, \dots, I$$

قضاوت می‌شود که به سادگی از تحلیل خروجی الگوریتم متروپولیس - هستینگس به دست می‌آید. بهترین قلم غذایی که انتخاب می‌شود غذایی است که بزرگ‌ترین ψ_i را دارد. در جدول (۸) این احتمال‌ها برحسب مدل‌ها و حالت‌ها نشان داده شده است.

هنگامی که مدل لوژستیک خطی استفاده می‌شود ژامبون برحسب هر سه حالت با

$۱۶ \approx 100 \times (1 - \frac{0/۳۲}{0/۲۷۶})$ درصد افزایش در احتمال از حال (۱) به حالت (۳) برای انتخاب

به عنوان بهترین پذیرفته می‌شود. اما وقتی که مدل لوژستیک غیرخطی مورد استفاده

قرار می‌گیرد برحسب حالت‌های (۱) و (۲) مرغ و برحسب حالت (۳) ژامبون به عنوان بهترین پذیرفته می‌شوند و احتمال به اندازه‌ی ۳۸ $\approx 100 \times (1 - \frac{.372}{.27})$ درصد افزایش می‌یابد. افزون بر این تا زمانی که مدل لوژستیک خطی نشان می‌دهد که برای حالت‌های (۱) و (۲) مرغ و برای حالت (۳) کباب گوساله دومین غذای بهتر است مدل لوژستیک غیرخطی نشان می‌دهد که سوسیس خوک، ژامبون و گوشت گوساله به ترتیب برای حالت‌های (۱) و (۲) و (۳) دومین غذای بهتر هستند. به طور آشکار، باید از مدل غیرخطی با روش بیز کامل، به جای مدل خطی که ناسازگاری رتبه‌ها را لحاظ نمی‌کند، استفاده شود. زمانی که t معلوم فرض می‌شود برای هر مدلی کم برآورد بزرگی در تغییرپذیری وجود دارد.

— مقایسه‌ی الگوریتم متروپلیس - هستینگس با گیبس و لاپلاس

در این بخش با به کار بردن مدل دو جمله‌ای - بتا، نمونه‌گیر گیبس (جرج و همکاران، ۱۹۹۴) و تقریب لاپلاس (کاس و استفی^۱، ۱۹۸۹) را با الگوریتم متروپلیس - هستینگس مقایسه می‌کنیم. به ویژه از داده‌های توکسوپلاسم که حاوی شمارش‌های دو جمله‌ای تعداد افرادی است که برای توکسوپلاسم مورد آزمون قرار گرفته‌اند و تعداد افرادی که نتیجه‌ی آزمون آن‌ها مثبت بوده است، استفاده می‌شود. یک مجموعه از کمیت‌های مورد نظر، نسبت افرادی است که در یک جامعه‌ی نامتناهی بزرگ نتیجه‌ی آزمون آن‌ها مثبت بوده است. ناندرام و سدرانسک^۲ (۱۹۹۳) روشی برای جامعه‌ی متناهی تعدادی بیمار که در طول سال گذشته دست کم یک بار توسط پزشک معاینه شده‌اند، بیان کرده‌اند. داده‌ها در سه ستون اول جدول (۹) نشان داده شده‌اند. ستون چهارم برآوردهای ماکسیم درست‌نمایی p_i را نشان می‌دهد (نسبت مثبت‌های نمونه برای شهر i ام).

^۱ Kass and Steffey

^۲ Sedransk

تحلیل مدل بیز سلسله مراتبی چند جمله‌ای سه مرحله‌ای — گزیده مطالب آماری - ۶۳

در واقع در این جا از مدل کاس و استفی (۱۹۸۹) استفاده شده است. ولی در مدل استفاده شده توسط جرج و همکاران (۱۹۹۴) فرض می‌شود که احتمال‌ها از یک توزیع پیشین $Beta(\alpha, \beta)$ با پیشین توأم روی ابرپارامترها به صورت $\pi(\alpha, \beta) \propto (\alpha + \beta)^{-\tau}$ که به جای $\alpha, \beta > 0$ در این جا $\alpha, \beta \geq 1$ آمده است. با استفاده از تبدیل توأم $\alpha = \mu\tau$ و $\beta = (1 - \mu)\tau$ پیشین توأم به صورت $\pi(\tau, \mu) \propto \tau^{-1}$ یعنی $\tau \geq 2$ و $0 \leq \mu \leq 1$ مشخص می‌شود. توجه کنید که این مدل $\tau > 0$ را امکان‌پذیر می‌سازد. جرج و همکاران (۱۹۹۴) برای به دست آوردن لگ مقعر بودن توزیع‌های پسین شرطی α و β به منظور کاربرد در نمونه‌گیری رد و پذیرش گیلکز و وایلد (۱۹۹۲) و امکان‌پذیر ساختن روش نمونه‌گیری گیبس نیاز به فرض $\alpha, \beta \geq 1$ دارند.

در جدول (۹) میانگین‌های پسین p_i با هم مقایسه شده‌اند. برای سادگی کار این میانگین‌ها برای نمونه‌گیر گیبس از جدول (۱۳.۳) جرج و همکاران (۱۹۹۴) و روش لاپلاس از جدول (۲) کاس و استفی (۱۹۸۹) نشان داده می‌شود. میانگین‌های پسین به دست آمده از الگوریتم متروپلیس - هستینگس در ستون آخر جدول نشان داده شده است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

گزیده مطالب آماری - ۶۳ ——— تحلیل مدل بیز سلسله مراتبی چند جمله‌ای سه مرحله‌ای

جدول ۹- مقایسه‌ی تقریب لاپلاس، نمونه‌گیر گیبس و الگوریتم و متروپلیس -
هستینگس برای داده‌های توکسوپلاسم در برآورد نسبت مثبت‌ها برحسب

شهر

شهر	مثبت	منفی	MLE	گیبس	لاپلاس	متروپلیس
۱	۲۴	۲۷	۰/۴۷۱	۰/۵۳۳	۰/۵۳۱ (۰/۰۶۷)	۰/۴۸۹ (۰/۰۶۰)
۲	۷	۹	۰/۴۳۸	۰/۵۳۹	۰/۵۳۵ (۰/۰۷۸)	۰/۴۹۵ (۰/۰۸۷)
۳	۴۶	۳۶	۰/۵۶۱	۰/۵۶۲	۰/۵۶۲ (۰/۰۴۵)	۰/۵۶۰ (۰/۰۵۰)
۴	۹	۴	۰/۶۹۲	۰/۵۸۱	۰/۵۸۴ (۰/۰۷۳)	۰/۶۱۰ (۰/۰۹۱)
۵	۲۳	۲۰	۰/۵۳۵	۰/۵۵۴	۰/۵۵۳ (۰/۰۵۶)	۰/۵۳۶ (۰/۰۶۶)
۶	۵۳	۲۲	۰/۷۰۷	۰/۶۱۷	۰/۶۲۵ (۰/۰۷۶)	۰/۶۷۷ (۰/۰۵۰)
۷	۸	۵	۰/۶۱۵	۰/۵۶۸	۰/۵۷۰ (۰/۰۶۷)	۰/۵۷۵ (۰/۰۹۲)
۸	۳	۷	۰/۳۰۰	۰/۵۲۶	۰/۵۲۰ (۰/۰۹۵)	۰/۴۵۰ (۰/۱۰۲)
۹	۱	۵	۰/۱۶۷	۰/۵۲۴	۰/۵۱۸ (۰/۰۹۸)	۰/۴۳۹ (۰/۱۰۹)
۱۰	۲۳	۱۴	۰/۶۲۲	۰/۵۷۹	۰/۵۸۰ (۰/۰۶۰)	۰/۵۹۸ (۰/۰۶۷)

در مرحله‌ی نخست برآوردهای ابرپارامترها مقایسه می‌شوند. جرج و همکاران (۱۹۹۴) برآوردهای $2016/1$ و $1566/3$ را به ترتیب برای α و β که برآورد $3582/4$ را برای τ نتیجه می‌دهد، گزارش کرده‌اند. همچنین کاس و استفی (۱۹۸۹) برآوردهای $31/3$ و $25/0$ را به ترتیب برای α و β به دست می‌دهد به طوری که برآورد $17/0$ برای τ با انحراف استاندارد $3/8$ حاصل می‌شود. برآورد μ برای سه روش مشابه است و برابر $0/556$ برای روش لاپلاس، $0/563$ برای گیبس و $0/541$ برای متروپلیس - هستینگس است؛ برآوردهای ماکسیمم درست‌نمایی نسبت‌ها برای هر ده شهر با فرض یک احتمال دو جمله‌ای مشترک، برابر $0/569$ است. برآورد τ مشکلاتی را در اجرای نمونه‌گیر گیبس نشان می‌دهد. ممکن است انتظار داشته باشیم که مقدار τ نزدیک برخی جمع‌بندی‌های

تحلیل مدل بیز سلسله مراتبی چند جمله‌ای سه مرحله‌ای ——— گزیده مطالب آماری - ۶۳

ده حجم نمونه باشد (برای مثال، ۳۵ برای میانگین یا ۲۷ برای میانسه)، اما نمونه‌گیر گیبس برآوردی از ۱۰۰ بار از چنین جمع‌بندی‌هایی را می‌دهد؛ ناندرام و سدرانسک (۱۹۹۳) را ببینید. مشکل اصلی در مدل دو جمله‌ای - بتا داشتن یک برآورد حساس از توزیع پسین τ است.

در مرحله‌ی دوم برآوردهای نقطه‌ای p_i در نظر گرفته می‌شود. مطلوب است ببینیم که برآوردهای الگوریتم متروپلیس - هستینگس در کل نزدیک به برآورد ماکسیمم درست‌نمایی باشد. برای شهر ۵ برآورد به طور دقیق برابر برآورد ماکسیمم درست‌نمایی است. عامل انقباض مربوط به برآوردگر نقطه‌ای p_i برای شهر i به شرط τ برابر $(n_i + \tau)/\tau$ است، که این مقدار تفاوت را شرح می‌دهد؛ τ برای الگوریتم متروپلیس - هستینگس کوچک‌تر است. اما برای شهر سوم برآوردهای نقطه‌ای برای همه‌ی روش‌ها مشابه‌اند. پیش‌بینی می‌شود، احتمال می‌رود برای شهرهایی با شمارش‌های بزرگ مثلاً شهرهای ۳ و ۶ و شاید شهرهای ۱ و ۵ و ۱۰ کمی نیرو گرفته شود. ممکن است استفاده از برآوردهای ماکسیمم درست‌نمایی به عنوان نقطه‌ی مرجع پذیرفته شود. تجربه نشان داده است که استنباط درباره‌ی p_i تاحدودی زیرنظر مشخص کردن τ به خصوص برای τ بزرگ قرار می‌گیرد. به نظر نمی‌رسد مقدار τ بزرگ برای نمونه‌گیر گیبس در برآورد مقادیر p_i وقتی که با تقریب لاپلاس مقایسه می‌شود، تفاوتی ایجاد کند. در جدول (۹) برآوردهای خطاهای استاندارد p_i (گزارش شده توسط کاس و استفی، ۱۹۸۹) و این برآوردهای خطاهای استاندارد حاصل از الگوریتم متروپلیس - هستینگس (این برآوردها توسط جرج، ۱۹۹۴ گزارش نشده است) نشان داده شده است.

جرج و همکاران (۱۹۹۴) از یک پیشین جایگزین برای ابرپارامترها استفاده کردند. آن‌ها با استفاده از نمونه‌گیر گیبس برآوردهایی هستند که ما به دست آوردیم. این بار برآورد τ ی آن‌ها ۴/۹ است. به جز برآورد بزرگ τ برای نمونه‌گیر گیبس، تفاوت‌های موجود بین سه روش برای استنباط درباره‌ی p_i چشم‌گیر نیست.

نتیجه

نشان داده شد که محاسبه‌های مدل چند جمله‌ای بیز سلسله مراتبی چگونه انجام می‌شود. روشن است که اگر حالت (۲) (μ مجهول اما τ معلوم) رخ دهد مقدار خیلی کمی از بیز کامل از دست می‌رود. برای حالت (۳) (روش بیز تجربی کامل) در مقایسه با حالت (۱) (روش بیز کامل) کم برآوردی چشم‌گیری از تغییرپذیری وجود دارد.

روش سلسله مراتبی چندین ویژگی دارد. نخست این که این روش برای هر تعداد ($I \geq 2$) جامعه‌ی چند جمله‌ای و هر تعداد سلول ($J \geq 2$) مفید است. دوم این که این روش برای جداول چند جمله‌ای با بدون رسته‌های ترتیبی به همان میزان مفید است. سرانجام جداول پراکنده را بدون مشکل می‌توان مورد استفاده قرار داد. هر چند برای محاسبه‌ها لازم است که برای هر i که $i = 1, 2, \dots, I$ و $n_{ij} \geq 0$ برای برخی j ها که $j = 1, 2, \dots, J$ و یکی از این شمارش‌های غیر صفر (ترجیحاً بزرگ‌ترین شمارش‌ها) برای آخرین سلول به کار رود.

همچنین از سه کاربرد برای نشان دادن توانایی این روش استفاده شد. برای کاربرد اول روی یک استنباط پیش‌بینی‌کننده‌ی بیز برای نسبت‌های جامعه‌ی متناهی با استفاده از شبیه‌سازی، کم برآورد شدن تغییرپذیری نشان داده شد. تجربه نشان می‌دهد که برای جداول پراکنده کم برآوردی بیش‌تری وجود دارد. همچنین با استفاده از مطالعه‌ی شبیه‌سازی نشان داده شد که روش یاد شده با استفاده از چگالی پیشنهادی برای مدل بیز کامل بهتر از روش جایگزین عمل می‌کند. برای کاربرد دوم روی انتخاب بهترین قلم غذایی براساس داده‌های حسی، دوباره کم برآوردی تغییرپذیری پارامترهای به کار رفته در قضاوت در مورد بهترین قلم غذایی نشان داده شد. زمانی که θ_j برآورد می‌شود کم برآوردی بزرگی در تغییرپذیری وجود دارد، اما زمانی که β_j برآورد می‌شود کم برآوردی کمتری وجود دارد. همچنین مدل لوژستیک خطی و مدل لوژستیک غیرخطی مقایسه شد و دقت بیش‌تری حاصل شد وقتی که مدل لوژستیک غیرخطی برای برآورد β_j به کار رفت، اما نه برای برآورد θ_j . سرانجام در مثال سوم (داده‌های توکسوپلاسم) برآوردهای p_j به دست آمده از الگوریتم متروپلیس - هستینگس بیش‌تر

تحلیل مدل بیز سلسله مراتبی چند جمله‌ای سه مرحله‌ای _____ گزیده مطالب آماری - ۶۳

از برآوردهای به دست آمده از تقریب لاپلاس (کاس و استفی، ۱۹۸۹) و نمونه‌گیر گیبس (جرج، ۱۹۹۴) به برآوردهای ماکسیمم درست‌نمایی نزدیک است.

ممکن است بتوان این روش را برای کاربرد مدل‌های سلسله مراتبی چند مرحله‌ای (نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای) با بیش از سه مرحله تعمیم داد. افزون بر این مسئله‌ای که در آن محدودیت‌های ترتیب بین p_{ij} ها وجود دارد بسیار مشکل است.

البته برای کاربردهای دارای متغیرهای کمکی، باید مدل‌های خطی تعمیم یافته‌ای به کار برده شوند که در آن‌ها توابع ربط (برای مثال، لوژستیک، لگ لگ مکمل و ربط) مورد استفاده قرار می‌گیرند. اما چنین روش‌هایی اکنون برای کاربردهای بدون متغیر کمکی لازم نیست.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

- Albert, J. H. and Gupta, A. K (1933). Estimation in contingency tables using prior information. *J. Roy. Statist. Soc. B* 45, 60-69.
- Albert, J. H. and Gupta, A. K (1985). Bayesian methods for binomial data with applications to nonresponse problem. *J. Am. Statist. Assoc.* 80, 167-174.
- J. Roy. Statist. Soc. B* 45, 60-69.
- Chen, M. H., Nandram, B. and Rps. E/ W/ (1996). Bayesian prediction of the shelf-life of a military ration with sensory data. *J. Agri. Bio. Envi. Stat.* 1, 167-174.
- Chib, S. and Greenberg, E. (1995). Understanding the metropolis-hastings algorithm. *Am. Statist.* 49, 327-335.
- Feller, W. (1968). An introduction to probability theory and its applications. New York. Wiley.
- Gelfand, A. E. and Smith, A. F. M. (1990). Sampling-based approaches to calculating marginal densities. *J. Am. Statist. Assoc.* 85, 398-409.
- Gelman, A. E., Roberts, G. O. and Gilks, W. R. (1996). Efficient metropolis jumping rules. In *Bayesian Statistics, 5*, Bernardo, J. M., Berger, J. O., Dawid, A. P. and Smith, A. F. M. (Eds), Oxford, U.K, Oxford University Press, 559-607.
- George, E. I., Markov, U. E. and Smith, A. F. M. (1994). Fully bayesian hierarchical analysis for exponential families via monte carlo computation. In *aspects of uncertainty: A tribute to D. V. Lindley*: Smith, A. F. M. and Freeman, P. (Eds). New York, Wiley, 181-199.
- Gilks, W. R. and Wild, P. (1992). Adaptive rejection sampling for gibbs sampling. *J. Roy. Statist. Soc. C* 41, 337-348.

- Kass, R. E. and Steffy, D. (1989). Approximate bayesian inference in conditionally independent hierarchical models (parametric empirical bayes models). *J. Am. Statist. Assoc.* 84, 717-726.
- Lindley, D. and Smith, A. F. M. (1972). Bayes estimaties for the linear model (with discussion). *J. Roy. Statist. Soc. B* 34, 1-41.
- Leonard, T. (1972). Bayesian methods for binomial data. *Biometrika* 59, 581-589.
- Leonard, T. (1975). Bayes methods for two-way contingency tables. *J. Roy. Statist. Soc. B* 37, 23-37.
- Leonard, T. (1977). Bayes simultaneous estimation for several multinomial distributions. *Communications in statistics, Part A-Theory and methods*, 6, 619-630.
- Leonard, T. and Hsu, J. S. J (1994). The bayesian andalysis of categorical data-A selective rewiw, In *Aspects of Uncertainty: Atribute to D. V. Lindley: Smith, A. F. M. and Freeman, P. (Eds.) NewYork, Wiley*, 283.-310.
- Mccullagh, P. (1980). Regression models for ordinal data. (With discussin) *J. Roy. Statist. Soc. B* 42, 109-142.
- Nandram, B. (1997) Beyesian inference for the best ordinal multinomial population in a taste test, In case studies in Bayesian statistics, Gatsonis, C., Hogges, J. S., Hass, R. E., McCulloch, R. and Singpurwalla, N.D. (Eds), Volume III, Springer Verlag, 399-418.
- Nandram, B. and Sedransk, J. (1993). Bayesian predictiva inference for a finite population proportion: Two stage cluster sampling. *J. Roy. Statist. Soc. B* 55, 399-408.
- Nandram, B. and Sedransk, J. and Smith, S. J. (1997). Order restricted Bayesian estimation fo the age composition of a population atlantic cod. *J. Am. Statist. Assoc.* 92, 33-40. Newell, G. J. (1982). Use of

linear logistic model for the analysis of sensory evaluation data. *Journal of Food Science*. 47, 818-820.

Novick, M. R., Lewis, C. and Jackson, P. H. (1973). The estimation of proportions in m groups. *Psychometrika*. 38, 19-46.

Tierney, L. (1994). Markov chains for exploring posterior distributions (with discussion). *Annals of statistics*. 22, 1701-1762.

Wong, G. Y. and Mason, W. M. (1985). The hierarchical logistic regression model for multi-level analysis *J. Am. Statist. Assoc.* 80, 513-524.

A چگالی پیشنهادی برای چگالی پسین شرطی μ به شرط τ

با شروع با پیشین $\pi(\mu, \tau) = 1$ ، توزیع پسین شرطی $\mu | \tau, n$ برابر است با

$$\pi(\mu | \tau, n) \propto \prod_{i=1}^I \prod_{j=1}^J \left\{ \frac{\Gamma(n_{ij} + \mu_j \tau)}{\Gamma(\mu_j \tau)} \right\}, \quad 0 < \mu_j < 1, \quad \sum_{s=1}^I \mu_s = 1$$

با استفاده از فرمول استرلینگ، تقریبی برای $\pi(\mu | \tau, n)$ به دست می‌آید. در فرمول استرلینگ برای a بزرگ رابطه‌ی

$$\Gamma(a) \approx \sqrt{\frac{2\pi}{a}} \left(\frac{a}{e}\right)^a$$

برقرار است و همچنین فرمول استرلینگ بیان می‌کند که برای هر h رابطه‌ی زیر برقرار است:

$$\frac{\Gamma(a+h)}{\Gamma(a)} \approx a^h e^{-h} \left(1 + \frac{h}{a}\right)^a \left(1 + \frac{a}{h}\right)^h$$

به فیلتر (۱۹۶۸)، فصل ۲، بخش ۹ و تمرین ۲۲ مراجعه کنید.

با فرض بزرگ بودن $\mu_j \tau$ از کاربرد اول فرمول استرلینگ رابطه‌ی زیر حاصل می‌شود:

$$\frac{\Gamma(n_{ij} + \mu_j \tau)}{\Gamma(\mu_j \tau)} \approx (\mu_j \tau)^{n_{ij}} \quad (1. A)$$

در حالی که از کاربرد دوم رابطه زیر به دست می‌آید:

$$\frac{\Gamma(n_{ij} + \mu_j \tau)}{\Gamma(\mu_j \tau)} \approx n_{ij}^{n_{ij}} e^{-n_{ij}} \left(1 + \frac{n_{ij}}{\mu_j \tau}\right)^{\mu_j \tau} \left(1 + \frac{\mu_j \tau}{n_{ij}}\right)^{n_{ij}} \quad (۲. A)$$

که در آن $i = 1, 2, \dots, I$ و $j = 1, 2, \dots, J$ است. با استفاده از رابطه‌ی (۱. A) می‌توان $\pi(\mu | \tau, n)$ را از شیوه‌ی رابطه‌ی زیر

$$p_i(\mu | n, \tau) = \frac{\prod_{j=1}^J \mu_j^{n_{ij}}}{D(a)}, \quad 0 < \mu_j < 1, \quad \sum_{j=1}^J \mu_j = 1$$

تقریب زد که در آن $D(a) = \prod_{j=1}^J \Gamma(a_j) / \Gamma(\sum_{j=1}^J a_j)$ و $a_j = n_{0j} = \sum_{i=1}^I n_{ij}$ و $j = 1, 2, \dots, J$ است. توجه کنید که $p_i(\mu | n, \tau)$ دارای توزیع مستقل از τ است و

$$E(\mu_j | \tau, n) = \frac{n_{0j} + 1}{\sum_{s=1}^J (n_{0s} + 1)} = \hat{\theta}_j, \quad j = 1, 2, \dots, J \quad (۳. A)$$

با استفاده از رابطه‌ی (۲. A) می‌توان $\pi(\mu | n, \tau)$ را به صورت

$$p_r(\mu | n, \tau) \propto \prod_{i=1}^I \prod_{j=1}^J \left(1 + \frac{n_{ij}}{\mu_j \tau}\right)^{\mu_j \tau} \left(1 + \frac{\mu_j \tau}{n_{ij}}\right)^{n_{ij}}, \quad 0 < \mu_j < 1, \quad \sum_{j=1}^J \mu_j = 1$$

تقریب زد. حال با فرض $\mu_{(J)} = (\mu_1, \mu_2, \dots, \mu_{J-1})'$ می‌توان توزیع پسین $\mu_{(J)} | \tau, n$ را به وسیله‌ی

$$p_r(\mu_{(J)} | \tau, n) \propto \exp(D_r + D_r)$$

تقریب زد که در آن

تحلیل مدل بیز سلسله مراتبی چند جمله‌ای سه مرحله‌ای ———— گزیده مطالب آماری - ۶۳

$$D_i = \sum_{j=1}^{J-1} \sum_{i=1}^J \left\{ \tau \mu_j \ln(1 + n_{ij} / \tau \mu_j) + n_{ij} \ln(1 + \tau \mu_j / n_{ij}) \right\}$$

9

$$D_\tau = \sum_{i=1}^J \left[\tau \left(1 - \sum_{j=1}^{J-1} \mu_j \right) \ln \left\{ 1 + n_{iJ} / \tau \left(1 - \sum_{j=1}^{J-1} \mu_j \right) \right\} + n_{iJ} \ln \left\{ 1 + \tau \left(1 - \sum_{j=1}^{J-1} \mu_j \right) / n_{iJ} \right\} \right]$$

و $0 < \mu_j < 1$ و $j = 1, 2, \dots, J-1$ است.

سپس $p_\tau(\mu_{(J)} | \tau, n)$ با استفاده از بسط مرتبه‌ی دوم سری تیلور چند متغیره حول $(\hat{\theta}_1, \hat{\theta}_2, \dots, \hat{\theta}_J)$ در (A, B) تقریب زده می‌شود. سپس با فرض این که k_1 و k_2 ثابت است

$$D_i \approx k_1 + \sum_{j=1}^{J-1} (\mu_j - \hat{\theta}_j) A_j - \frac{1}{\tau} \sum_{j=1}^{J-1} (\mu_j - \hat{\theta}_j)^2 B_j$$

9

$$D_\tau \approx k_2 - A_J \sum_{j=1}^{J-1} (\mu_j - \hat{\theta}_j) - \frac{1}{\tau} B_J \left(\sum_{j=1}^{J-1} (\mu_j - \hat{\theta}_j) \right)^2$$

که در آن

$$A_j = \tau \sum_{i=1}^J \ln(1 + n_{ij} / \tau \hat{\theta}_j)$$

9

$$B_j = \tau \sum_{i=1}^J \left\{ \hat{\theta}_j^{-1} - (\hat{\theta}_j + n_{ij} / \tau)^{-1} \right\}$$

و $j = 1, 2, \dots, J$ است. بنابراین $p_\tau(\mu_{(J)} | \tau, n)$ به وسیله‌ی

$$p_{\tau}(\mu_{(j)} | \tau, n) \propto \exp\left[-\frac{1}{\tau} \left\{ B_j \left\{ \sum_{j=1}^{J-1} (\mu_j - \hat{\theta}_j) \right\}^2 + \sum_{j=1}^{J-1} (\mu_j - \hat{\theta}_j)^2 B_j - \tau \sum_{j=1}^{J-1} (A_j - \bar{A})(\mu_j - \hat{\theta}_j) \right\}\right], \quad 0 < \mu_j < 1 \quad (۴. A)$$

تقریب زده می‌شود.

از رابطه‌ی (۴. A) نتیجه می‌شود که $\mu | \tau, n$ به طور تقریبی دارای توزیع نرمال با میانگین

$$\hat{\mu}_j = \hat{\theta}_j + B_j^{-1} (A_j - \bar{A})$$

است که در آن $\bar{A} = \sum_{j=1}^J B_j^{-1} A_j / \sum_{j=1}^J B_j^{-1}$ است و با فرض $v_j = B_j^{-1} / (\sum_{s=1}^J B_s^{-1})^{1/2}$ کوواریانس آن به صورت

$$\text{cov}(\mu_j, \mu_{j'} | n, \tau) = \begin{cases} B_j^{-1} - v_j^2 & j = j' \text{ اگر} \\ -v_j v_{j'} & j \neq j' \text{ اگر} \end{cases} \quad (۵. A)$$

است که $j, j' = 1, 2, \dots, J$. چون $\hat{\mu}_j$ می‌تواند خارج از بازه‌ی [۰، ۱] قرار گیرد بنابراین می‌توان رابطه‌ی زیر را برقرار کرد:

$$\tilde{\mu}_j = \begin{cases} \hat{\mu}_j & 0 < \hat{\mu}_j < 1 \text{ اگر} \\ \hat{\theta}_j & \hat{\mu}_j \leq 0 \quad \hat{\mu}_j \geq 1 \text{ اگر} \end{cases}$$

سپس $E(\mu_j | n, \tau)$ به وسیله‌ی $\hat{\mu}_j$ تقریب زده می‌شود که در آن

$$\hat{\mu}_j = \tilde{\mu}_j / \sum_{s=1}^J \tilde{\mu}_s, \quad j = 1, 2, \dots, J \quad (۶. A)$$

تحلیل مدل بیز سلسله مراتبی چند جمله‌ای سه مرحله‌ای ————— گزیده مطالب آماری - ۶۳

چنان چه $\tau > 1$ باشد $\text{COV}(\mu_j, \mu_{j'} | n, \tau)$ کاملاً تعریف شده است. بالاخره یک تقریب دیریکله برای توزیع پسین شرطی $\mu | n, \tau$ مطلوب است. ماتریس کوواریانس توزیع دیریکله با پارامترهای $(\mu_1^{(a)}, \mu_2^{(a)}, \dots, \mu_J^{(a)})$ را با پارامترهای (A, τ) مساوی قرار می‌دهیم که در آن $\mu_j^{(a)} = \hat{\mu}_j$ و $j = 1, \dots, J$ است. حال

$$d_{jj'} = \begin{cases} \mu_j^{(a)} / (B_j^{-1} - \nu_j) & j = j' \quad \text{اگر} \\ \mu_j^{(a)} \mu_{j'}^{(a)} / \nu_j \nu_{j'} - 1 & j \neq j' \quad \text{اگر} \end{cases}$$

را در نظر بگیرید که $j, j' = 1, 2, \dots, J$ و قرار دهید

$$\tau^{(a)} = \left\{ \sum_{j=1}^J \sum_{j'=1}^J d_{jj'} I_{jj'} \right\} / \sum_{j=1}^J \sum_{j'=1}^J I_{jj'} \quad (V. A)$$

که در آن $I_{jj'} = 1$ اگر $d_{jj'} > 0$ و $I_{jj'} = 0$ اگر $d_{jj'} \leq 0$ است. پس $\mu | n, \tau$ به طور تقریبی دارای توزیع دیریکله با پارامترهای $(\mu_1^{(a)}, \mu_2^{(a)}, \dots, \mu_J^{(a)})$ است. توجه کنید که $\mu_j^{(a)}$ و $\tau^{(a)}$ توابعی از τ هستند.

B چگالی پیشنهادی برای چگالی پسین شرطی τ به شرط μ

با شروع توزیع پیشین $\pi(\mu, \tau) = 1$ ، توزیع پسین شرطی $\mu, n | \tau$ برابر است با

$$\pi(\tau | \mu, n) \propto \prod_{i=1}^I \left\{ \prod_{j=1}^J \frac{\Gamma(n_{ij} + \mu_j \tau)}{\Gamma(\mu_j \tau)} \right\} / \{ \Gamma(n_{\cdot j} + \tau) / \Gamma(\tau) \}, \quad \tau > 0$$

با استفاده از فرمول استرلینگ، $\pi(\tau | \mu, n)$ به وسیله‌ی

$$p_1(\tau | \mu, n) \propto \exp(E_1 + E_r) \quad (۱. B)$$

تقریب زده می‌شود که در آن

$$E_1 = \sum_{i=1}^I \sum_{j=1}^J \left\{ \mu_j \tau \ln\left(1 + \frac{n_{ij}}{\mu_j \tau}\right) + n_{ij} \ln\left(1 + \frac{\mu_j \tau}{n_{ij}}\right) \right\}$$

$$E_r = \sum_{i=1}^I \left\{ \tau \ln\left(1 + \frac{n_{i.}}{\tau}\right) + n_{i.} \ln\left(1 + \frac{\tau}{n_{i.}}\right) \right\}$$

و $n_{i.} = \sum_{j=1}^J n_{ij}$ برای $i = 1, 2, \dots, I$ است.

سپس E_1 و E_r به وسیله‌ی بسط مرتبه‌ی دوم سری تیلور یک متغیره حول τ_* تقریب زده می‌شوند که τ_* مد پسین $\pi(\tau | \mu, n)$ برای هر μ است. داریم

$$E_1 \approx k_1 + (\tau - \tau_*) \sum_{i=1}^I \sum_{j=1}^J \mu_j \ln\left(1 + \frac{n_{ij}}{\mu_j \tau_*}\right) - \frac{1}{2} (\tau - \tau_*)^2 \sum_{i=1}^I \sum_{j=1}^J \mu_j^2 \left\{ \frac{1}{\mu_j \tau_*^2} - \frac{1}{n_{ij} + \mu_j \tau_*} \right\} \quad (۲. B)$$

که در آن k_1 یک مقدار ثابت است. اولین گام مهم تقریب E_r به وسیله‌ی

$$E_r^* = \sum_{i=1}^I \left\{ \tau_* \ln\left(1 + \frac{n_{i.}}{\tau_*}\right) + n_{i.} \ln\left(1 + \frac{\tau_*}{n_{i.}}\right) \right\}$$

است و با بسط E_r^* حول τ_* تا مرتبه‌ی اول رابطه زیر حاصل می‌شود

$$E_r \approx k_r + \frac{1}{2} (\tau - \tau_*)^2 \sum_{i=1}^I \left\{ \frac{1}{\tau_*} - \frac{1}{\tau_* + n_{i.}} \right\} \quad (۳. B)$$

تحلیل مدل بیز سلسله مراتبی چند جمله‌ای سه مرحله‌ای ——— گزیده مطالب آماری - ۶۳

که در آن k_p یک مقدار ثابت است. مد پسین یعنی τ_* به وسیله‌ی بهینه‌سازی به دست می‌آید (مثلاً الگوریتم نلدر - میلند). از روابط $(1. B)$ ، $(2. B)$ و $(3. B)$ نتیجه می‌شود که میانگین و واریانس $\mu, n | \tau$ را می‌توان با استفاده از μ_* و σ_*^2 به صورت زیر تقریب زد که در آن

$$\mu_* = \tau_* + \sigma_*^2 \sum_{i=1}^I \sum_{j=1}^J \mu_j \ln \left(1 + \frac{n_{ij}}{\mu_j \tau_*} \right)$$

و

$$\sigma_*^2 = \left[\sum_{i=1}^I \left\{ \left(\frac{1}{\tau_*} - \frac{1}{\tau_* + n_i} \right) + \sum_{j=1}^J \mu_j \left(\frac{1}{\mu_j \tau_*} - \frac{1}{n_{ij} + \mu_j \tau_*} \right) \right\} \right]^{-1} \quad (4. B)$$

چون $\tau > 0$ است، توزیع پسین $\tau | \mu, n$ به وسیله‌ی یک توزیع گاما با شاخص $\eta^{(a)}$ و مقیاس $\nu^{(a)}$ تقریب زده می‌شود. بنابراین با مساوی قرار دادن میانه‌ی کاندید با مقدار واقعی میانه یعنی τ_* نتیجه می‌شود که $\tau_* = (\eta^{(a)} - 1) / \nu^{(a)}$ است و با مساوی قرار دادن واریانس‌ها نتیجه می‌شود که $\sigma_*^2 = (\eta^{(a)} / \nu^{(a)})^2$ است. به این ترتیب به طور تقریبی

$$\tau | \mu, n \sim \Gamma(\eta^{(a)}, \nu^{(a)}) \quad (5. B)$$

به دست می‌آید که در آن

$$\eta^{(a)} = \left\{ \frac{\tau_*}{2\sigma_*^2} + \sqrt{\left(\frac{\tau_*}{2\sigma_*^2} \right)^2 + 1} \right\}^2, \quad \nu^{(a)} = \sqrt{\eta^{(a)}} / \sigma_*^2$$

توجه کنید که $\eta^{(a)}$ و $\nu^{(a)}$ توابعی از μ هستند.